TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä työväenluokka voittaa

No. 129. — 1922. Torstaina, marrask. 9 p. — Thursday, Nov. 9. VI Vuosikerta.- Vol. V

Uusi kriisi Läheisessä Idässä. Rauhankonferenssi siirretty

Turkki vaatii liittolaisia evakuoimaan Konstantinopolin heti. Kaikkien ulkomaalaisten laivain anottava lupa päästäkseen Dardanelleille.

Konstantinopoli. — Turkin kansallinen hallitus on lähettänyt nootin liittolaisten täällä oleville ylikommissioonereille, vaatien että kaikkien ulkomaalaisten laivain on anottava lupaa Angoran hallitukselta, Dardanelleille pääsyyn. Samoin on ulkomaisten laivain tehtävä kunniaa Turkin uudelle hallitukselle.

Rauhan konferenssi siiretty.

Lontoo. — Seurauksena siitä uudesta tilanteesta, minkä Rafet Pashan vaatimus, missä hän vaatii liittolaisia heti poistumaan Konstantinopolista, on aiheuttanut, on rauhan konferenssi, joka piti alkaa marrask. 13 p. Lausannessa, siirretty, kenties kymmenen päivää tuonnemmaksi, ilmoitetaan täällä.

Sikäli kuin täällä tiedetään, ei sulttaani ole tähän mennessä suostunut luopumaan kruunustaan. Ja uskotaan, että brittiläiset viranomaiset ovat luvanneet suojella sulttaania ja kruununperillistä.

Englannin ja Ranskan pääministerit neuvottelevat.

Lontoo. — Pariisista tänne saapuneitten tietojen mukaan Englannin ja Ranskan pääministerit tulevat alkamaan uudet neuvottelut Läheisen Idän kysymyksestä. Arvelujen mukaan on yritys muodostaa sotilaallinen puolustusliitto.

Turkin uudet vaatimukset.

Konstantinopoli. — Sen jälkeen kun Turkin nationalistien kansalliskonventioni julisti sulttaanin pois viralta ovat he ryhtyneet uusiin toimenpiteisiin, pannakseen auktoriteettinsa käyntiin Turkin alueilla. Lauantai iltana, otettuaan Konstantinopolin hallinnon käsiinsä, vaativat he liittolaissotajoukkojen poistamista kaupungista, lähettäen nootin, jossa myöskin vaaditaan, että kaikkien liittolais- ja yhdysvaltalaisten merisotilaitten on saatava erikoislupa Angoran hallituksen viranomaisilta, voidakseen astua maihin turkkilaisissa satamissa sotalaivoistaan.

Näiden vaatimusten johdosta pitivät liittolaisten ylikomissionerit kokouksen, jossa he päättivät ehdottomasti kieltäytyä evakuoimasta Konstantinopolia.

Turkin edustajan nootti.

Angoran hallituksen täällä olevan edustajan Hamid Beyn nootti, jossa Turkin kansallishallituksen vaatimukset esitetään, kuuluu:

«Vanhan hallituksen kukistamisen jälkeen turkkilainen väestö Konstantinopolissa mitä suurimmalla päättäväisyydellä ja riemulla julisti yhteenkuuluvaisuutensa Turkin suuren kansalliskokouksen hallituksen kanssa.

«Määräykset on annettu ryhtyä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin Turkin kansalliskokouksen hallituksen siviilihallinnon muodostamiseksi. Liittolaisten sotilaallinen miehitys Konstantinopolissa on näin ollen ei ainoastaan tarpeeton, mutta myöskin mahdoton.

«Turkin kansalliskokouksella ei ole tarkoitus rikkoa Mudanian aserauhasopimuksen määräyksiä. Mutta se katsoo välttämättömäksi huomauttaa, että vissi määrä santarmipoliiseja on lähetettävä Traakiaan järjestystä ylläpitämään, kuten on jo sovittukin.

«Me toivomme että liittovallat mielihyvällä hyväksyvät nämä vaatimukset.»

Sulttaanin ministeristö pakotettu eroamaan.

Konstantinopoli. — Angoran kansalliskokouksen hallitus on ottanut huostaansa kaikki Turkin hallinnolliset virastot sen jälkeen kun sulttaanin ministeristö lauantaina oli pakotettu eroamaan. Luotettavien tietojen mukaan sulttani allekirjoitti eronsa, jossa hän luovuttaa kruunun ja jää ainoastaan muhamettilaisen kirkon kaliffaatiksi.

Sulttaanin suurvisiiri Tewfik Pasha, joka on jo jonkun aikaa ollut paenneena Sveitsiin, on lähettänyt erohakemuksensa ja kehoittanut eri maitten pääkaupungeissa olevia sulttaanin hallituksen edustajia luovuttamaan lähetystalot ja niiden arkistot Angoran hallituksen edustajille.

Sulttaanin kukistumista juhlittu.

Lauantaina pani Konstantinopolin väestö toimeen suuremmoisia juhlallisuuksia vanhan hallituksen kukistumisen johdosta ja uuden hallituksen kunniaksi. Mieliala jo yhteen aikaan nousi varsin uhkaavaksi, väestöjoukot marssien sulttaanien palatsia kohti sadatellen häntä, ja julistaen Mustapha Kemalin «meidän presidentiksi».

Rafet Pasha uusi kenraalikuvernööri.

ilmoitti Kemal että Rafet Pasha, turkkilaisten sotajoukkojen ylikomentaja Traakiassa, on valittu kenraalikuvernööriksi, joka heti otti hallituksen käsiinsä Turkin kansalliskokouksen nimessä.

Brittiläiset ampuneet mielenosottajia.

Lontoo. — Konstantinopolista saapuneitten tietojen mukaan ampuivat brittiläiset sotilaat lauantaina Stamboulin sillalla turkkilaisia mielenosottajia, joista useita kuoli ja haavottui.

Työmaaneuvostoliikkeen kuristaminen Saksassa

Berlin 21-10. — Kuten tunnettua ovat sosialidemokraattiset johtajat ja ammatillinen johto Saksassa asettunut äärimmäisen vihamieliselle kannalle työmaaneuvostoliikettä ja sen yleisvaltakunnallista kongressihanketta kohtaan. Tätä ovat valkoiset viranomaiset, joita Preussissa edustaa sosialidemokraattinen sisäministeri ja Berlinin poliisimestari, muita mainitsemattakaan, rientäneet käyttämään hyväkseen väkivaltaisesti tukahuttaakseen koko liikkeen, se kun on omiaan heikentämään sosialidemokraattien vaikutusvaltaa, hallituksen korvauspolittiikkaa jne. Verisunnuntaina tapahtumain yhteydessä päättivät viranomaiset antaa sille kuoliniskun vangitsemalla melkein kaikki työmaaneuvostojen yleisvaliokunnn jäsenet ja siten riistää niiltä johtonsa. Jäljelle jääneet valiokunnan jäsenet samoin kuin Berlinin työmaaneuvostojen keskusvaliokunta on tämän taantumuksen offensiivin johdosta antanut julistuksen, jossa he varoittivat maan proletariaattia ja huomauttavat, että tällä kertaa on kyllä tämä kuristusyritys tuomittu menemään myttyyn mutta taantumukselliset voivat milloin tahansa yrittää paremmin varustettuna uudestaan. «Työväenluokan pahimmat viholliset varustautuvat kautta maan verisellä väkivallalla nujertaakseen työläiset ja jättääkseen nämä turvattomina lähestyvän nälän kouriin, lausutaan julistuksessa. Vaara on lähellä! Teidän on siis varustauduttava. Missä vihollisenne? Poliisipresidentti, joka auttaa lahtarisakkeja työläisten murhaamisessa, on vihollisten leirissä. Työväenlehti, sellainen kuin (noskelaisten) «Vorwärts», joka vain pilkkasi «Rote Fahnen» varoituksia, tukee vihollisten leiriä. Ammattiyhdistysjohtajat, jotka kädet ristissä seuraavat vastavallankumouksen esiintymistä ja poliisimestarin taantumuksellisia toimenpiteitä, tukevat niinikään vihollisten leiriä. Kehnous, hitaus, välinpitämättömyys uhkaavaan vaaraan nähden, ne ovat teidän pahimmat vihollisenne, ja ne ovat teidän omissa riveissänne».

Julistuksessa osoitetaan sitten, että jos Berlinin työläiset olisivat verisunnuntaina esiintyneet satatuhantisena joukkona, niin eivät lantarit suinkaan olisi uskaltaneet röyhkeillä, kuten tekivät. Minkä vuoksi työläisten on vahingosta viisastuttava, otettava näistä veritapauksista oppia ja liityttävä neuvostoliikkeeseen, ja siten huolehdittava, että se näinä turmiokkaina aikoina leviää jokaiselle työmaalle.

Venäjä vaatii täysiä oikeuksia konferenssissa

Tshitserin lähettänyt uuden nootin Ranskalle, Englannille ja Italialle.

Moskova. — Neuvosto-Venäjä vaatii osanottoa Lausannen konferenssissa ilman minkäänlaisia rajoituksia, samoilla oikeuksilla kuin muutkin osanottajat.

Neuvostohallituksen ulkoministeri George Tshitserin, esittää nämä vaatimukset Suur Britannialle, Ranskalle ja Italialle lähettämässään nootissa, vastauksena liittolaisten kutsuun, että Venäjä tulisi ottamaan osaa konferenssiin vain sikäli kuin on kyseessä salmien vapaus.

Neuvostohallituksen nootissa vaaditaan myöskin Ukrainalle ja Georgialle osanotto-oikeutta konferenssiin.

Ranskalais-venäläinen lähentyminen

Tukholmalaisen toverilehden kirjeenvaihtaja on haastatellut Moskovasta kotimaahansa palaavaa ranskalaista neuvottelijaa, Herriota. Tämä korosti jälleen kerran, että on välttämätöntä mitä pikemmin saada aikaan ystävälliset suhteet Venäjän kanssa. Venäjä oli taipuvainen ottamaan ensi askeleen vanhain velkain suorittamiskysymyksessä; tosin ei Venäjä voi maksaa juuri tällä haavaa mutta **sitä ei voi mikään muukaan maa.**

Lähitulevina kuukausina järjestetään suuret Lyonin messut, ja Herriot oli vakuutettu, että Venäjäkin tulisi olemaan niissä edustettu. Ensi kädessä koskee kysymys kauppasuhteiden aikaansaamista ja tämän ei luulisi olevan vaikeata kahden demokraattisen hallituksen välillä. Demokraattinen suunta on työntymässä esiin Ranskassa, ja Herriot uskoi, että Poincare suhtautuisi suopeasti raportteihin, jotka hänellä on Venäjän matkastaan esitettävänä.

Elintarveindeksi hiukan alentunut

Ottawa. — Syyskuun alussa oli perhe-budjetti 29 elintarvelajista $10.28, ollen sen sijaan elok. alussa $10.44 viikolta, 1921 syyskuulla $11.82 ja 1914 syyskuulla $7.83. Indeksin tukkukauppa hinta on jatkuvasti osottanut alentumista syyskuun ajalla. Mutta joskin ravintotarpeissa on ilmennyt hiukan alennusta, on hijlen hinta entistä korkeampi.

Irlannin tasavaltalainen ei saa puhua Torontossa

Toronto. — Sen johdosta, että Irlannin tasavaltalaisen pappi Michale O'Flannaganin on ilmoitettu tulevan tänne puhumaan, on pormestari Maguire lausunut, että hän tulee ehkäisemään O'Flannaganin puhumasta täällä missään julkisessa kokouksessa.

135 pakenevaa valko-venäläistä hukkunut

Tokio. — Seulista saapuneen tiedon mukaan hukkui viime sunnuntaina 135 Vladivostokista paennutta venäläistä, kun kaksi höyrylaivaa, jotka pakolaisia kulettivat, upposivat. Ainoastaan kaksi henkilöä laivalla olleista pelastui.

Neuvostohallitus alottanut kultarahan mynttäyksen

Moskova. — Kansan komissaarien neuvosto on julaissut dekreetin, valtuuttaen uuden kultarahan mynttäyksen, uudet kultaruplat tullen olemaan arvoltaan samallaisia kun vanhat kultaruplatkin. Kultaraha tulee olemaan takauksena Venäjän valtiopankin painamille seteleille.

Neuvosto-Venäjän ulkomaakauppa

Krassinin lausunto.

Tukholma 23-10. — Venäjän ulkomaakauppamonopoolin johtaja Krasin, joka näinä päivinä matkusti Tukholman kautta edelleen länsimaihin, selosti sanomalehdistön edustajille Neuvosto-Venäjän nykyistä taloudellista asemaa seuraavaan tapaan:

Neuvostovallan johtajat pitävät ulkomaankaupan monopolia pitkäaikaisena mutta ei kuitenkaan ikuisena ylimenomuotona, muotona, mikä palvelee määrättyä tarkoitusta ja sopeutuu vallitseviin olosuhteisiin. Monopooli ei kuitenkaan merkitse sitä, että «Vnjeshtorg» puuttuisi kaikkiin kauppasuorituksiin taikka byrokraattisesti määräisi niistä. Se on pääasiassa keskuskontrollivirasto, jonka tehtävänä on toteuttaa järkiperäinen suunnitelmatalous. Sellainen on mahdoton ilman kontrollia. Monopooli käsittää sen, että jokaiseen suurempaan kuppatoimitukseen vaaditaan sen hyväksyminen. Sillä on sama tehtävä kuin tullilaitoksella muissa valtioissa, sts. sellaisten teollisuusalojen ja elinkeinojen tukeminen, joita hallitus mielii kehittää.

— Mutta eikö olisi yksinkertaisempaa, että tuontisäännöstelystä huolehtisi tullijärjestelmä?

— Ei, se on nykyään vallitsevissa olosuhteissa yksinkertaisesti mahdotonta. Se ei käy laatuun pääasiassa seuraavasta kolmesta syystä:

ensiksikin on meidän tullikoneistomme sodan järkyttämä ja toimii varsin puutteellisesti;

toiseksi aiheuttaa valuutan nopea vaihtelu, että on mahdotonta määrätä hetken tilannetta vastaavia tullimaksuja;

ja kolmanneksi voimme me vain monopolin kautta estää maamme joutumasta saman kohtalon alaiseksi kuin Itävalta ja osin Saksa: sen luonnonrikkauksien oston ulkomaisen kapitaalin kautta. On näet otettava varteen, mikä ääretön ylivalta on ulkomaisilla valuutoilla, kun punta vastaa 25 miljoonaa neuvostoruplaa ja täkäläinen kruunu yli miljoonaa. Jos me aukaisisimme rajamme, tulisi ulkomaisen kapitaalin finanssisekaantuminen tekemään tyhjäksi kaikki vallankumouksen tulokset ja alistamaan kaikki venäläiset ulkomaisen kapitaalin työläisiksi taikka virkailijoiksi. Monopolin avulla pidämme me rajamme suljettuina ulkomaisille tavaroille ja kapitaalille, mikä olisi mahdotonta tavallisen tullikoneiston avulla. Sitä paitsi kävisi se liian kalliiksi ja olisi muutenkin mahdoton.

— Mikään periaatteellinen epäily tavallisen tullijärjestelmän käytäntöönottamisen ja monopoolin poistamisen suhteen ei niinmuodoin määrää Venäjän hallituksen politiikkaa?

— Ei, me harjotamme nyt, siirryttyämme valtiokapitalistiseen vaiheeseen, käytännöllistä ja realistista politiikkaa ja jos meidän taloutemme olisi palautettu ennalleen, niin ei meillä olisi mitään monopoolin poistamista ja suunnitelmataloutemme järjestämistä vastaan toisella tavalla. Saatan sanoa, ettei monopoli ole voimassa ikuisesti, mutta sitä ei silti voida määritellä väliaikaiseksikaan.

Krasin selosti edelleen tuotannon organisointia, mikä nyt on jätetty trustien käsiin, trustien, joita suurin piirtein voidaan verrata täkäläisiin liikelaitoksiin ja jotka niinkuin nämäkin ovat pohjatut periaatteille, että niiden on kannatettava itsensä ja tuotettava korkoa niihin sijoitetuille pääomille. Ero on vain siinä, että kapitaali on raaka-aineiden muodossa, niin että esim. puutrustit saavat alkamiskapitaalina vientivalmista puutavaraa. Muuten johdetaan näitä yrityksiä täysin liikeperiaatteiden mukaisesti.

— Entä palkkajärjestelmä?

— Kuten täkäläisillä rautateillä, joukkosopimus johtajan ja työläisten sekä virkailijain välillä.

— Onko johtajalla taikka liikkeenhoitajalla täysin vapaat kädet ja kannustetaanko häntä lisäämään tuotantoa voitto-osuuden avulla?

— Kyllä, hänellä on määrätty palkka ja osa voitosta, minkä korkeimmasta määrästä kuitenkin on sovittu.

Toisilla aloilla on vieläkin suurempia trusteja, kuten esim. naftaja kutomateollisuudessa jne. Lisäksi on paraikaa tekeillä suuria suunnitelmia muuttaa kastelujärjestelmän avulla suuria Turkestanin alueita puuvillaistutusmaiksi. Muganskin alueella Kaukaasisasa on jo onnistuttu saamaan aikaan kastelusysteemi 70,000 hehtaaria käsittävää maa-aluetta varten johtamalla vettä ohivirtaavasta joesta. Näitä puuvillaistutusmaita varten on juuri näinä päivinä ostettu 200 traktoria.

Lopuksi huomautti Krasin, että mitä liiketoimiin Ruotsin kanssa tulee, ovat ne olleet varsin laimeat siitä lähtien, kun valtiopäivät hylkäsivät kauppasopimusehdotuksen. Muussa tapauksessa olisi jo ehditty päästä varsin pitkälle. Neuvostohallituksen asiana ei ole tehdä tässä suhteessa uutta aloitetta, mutta on se siitä huolimatta milloin tahansa valmis alkamaan uusiin keskusteluihin.

Suuria hankintasopimuksia.

Neuvosto-Venäjän ja erään suuren saksalaisen teollisuustrustin välillä on tehty konsessioonisopimus. Neuvosto-Venäjä saa trustilta 5 miljoonan kultaruplan tavaraluoton.

Professori Lomonosov, ilmottaa, että Saksasta on tilattu 680 veturia ja Ruotsista 180. Uusia veturitilauksia ei tehdä ulkomailta, vaan tullaan niitä valmistamaan Venäjällä. Paraikaa keskustellaan kuitenkin ulkomaisten toiminimien kanssa veturivalmistuskonsessiooneista Venäjällä. Neuvotteluilla on hyvät mahdollisuudet kehittyä tyydyttäviksi Neuvosto-Venäjän uudelleen rakentamiselle.

Nova Scotian mainarit edustettuna Moskovassa

McLachlan lähetetty Punaisen Internationalen kongressiin.

Sydney. — Puhuessaan New Aberdeen mekanikkojen union järjestämässä tilaisuudessa, United Mine Workersin 26 piirin presidentti Dan Livingston lausui, että huolimatta siitä, miten United Mine Workersin kansainvälisen järjestön presidentti John Lewis tulee järjestöön suhtautumaan, Nova Scotian kaivosmiesten piirijärjestö tulee panemaan käytäntöön viime kesänä konventionissaan tekemänsä päätöksen Punaiseen Internationaleen yhtymisestä heti vuoden alusta.

Viime kesänä Truron konventionissa hyväksyttiin päätöslauselma, jonka mukaan 26 piiri tulee liittymään Punaiseen Internationaleen ja sihteeri-rahastonhoitaja J. B. McLachlan valittiin edustajaksi Moskovaan.

Joissakin piireissä ollaan taipuvaisia uskomaan, että United Mine Workers tulee kuolettamaan 26 piirin lupakirjan sen «punaisuuden» takia.

Komm. Internationalen neljäs kongressi

Neljäkymmentä-viisi maata edustettuna. Istunnot alettu Pietarissa.

Pietari. — Pietari on kauttaaltaan punainen. Kirkoista ruveten neuvostovallan punaiset liput hulmuavat kaikkialla, kadut ja rakennukset ollen iltasin valaistu punaisilla sähkövaloilla. Jokaisessa lipputangossa liehuu punainen lippu ja kaikki huomatuimmat kadut ovat koristetut punaisilla lipuilla.

Kommunistisen Internationalen neljännessä kongressissa, joka avattiin täällä on edustettuna 45 maan kommunistiset puolueet, joista on saapunut yhteensä 352 edustajaa.

Edustettujen maiden joukossa ovat m.m. Yhdysvallat, Canada, Mexiko, Brazilia, Argentiina, Australia, Kiina ja Japani ja kaikki Europan maat.

Vladivostok lujasti punaisten hallussa

Japanilaiset poistuneet mutta jättäneet viisi sotalaivaa satamaan.

Vladivostok. — Punaisten mienitys Vladivostokissa on nyt täydellisesti suoritettu. M. Kobezeff, Chitan hallituksen ministeripresidentti on ollut täällä viime keskiviikosta saakka, hänen mukanaan ollen M. Kastel, Ussuri rautatien uusi liikkeenhoitaja. Rautatien liikenne on nyt punaisen armeijan hallussa ja he kieltävät kaiutta kulun Harbiniin. Liittolaisten rautatiekomissioni on hajotettu, ollen tämä viime aste ulkomaisen sekaantumisen lopettamisesta.

Kaupunki on rauhallinen, sotalaki vähitellen helpottuen. Uusia sotajoukkoja saapuu kaupunkiin edelleen, viitaten että niitä on suuret määrät Nikolskin pohjoispuolella. Niinikään on punaisen armeijan osastoja suuret joukot Pogranitchnayan lähistöllä, sotajoukkojen kuletus haitaten jossain määrin Kiinan Itäisen rautatien liikennettä.

Japanilaiset ovat täydellisesti poistuneet Vladivostokista, jättäen kuitenkin viisi sotalaivaa satamaan, joiden läsnäolosta muiden ulkonaisten sotalaivain kera, eivät punaiset tykkää, mutta eivät ole kuitenkaan vielä esittäneet mitään virallista vastalausetta niiden oleskelun suhteen. Ennen poistumistaan hävittivät japanilaiset kaikki kaupungin linnoitukset, mutta punaiset ovat jo ryhtyneet järjestämään tykistöään kaupungin läheisille kukkuloille.

Punaiset näyttävät suhtautuvan ulkomaalaisiin ystävällisesti.

Porvarillinen luokkaoikeus Norjassa

Kristiania 17-10. Laamannioikeus käsitteli tänään juttua toveri Axel Zachariasenia vastaan erään «Klassekampenissa» viime vuonna julkaistun artikkelin johdosta, jonka väitetään olevan yhteiskunnalle vaarallisen. Z. vapautettiin alioikeudessa, mutta yleinen syyttäjä vetosi päätöksestä.

Zacharie Senin valtuutettuna esiintyi toveri, asianajaja Emil Stang. Yleinen syyttäjä painosti että artikkeli oli kirjoitettu taka-ajatuksella, eikä hän löytänyt mitään lieventäviä asianhaaroja. Puolustusasianajaja osoitti, että artikkelin tarkoituksena oli vain paljastaa porvarillisen yhteiskunnan luonne. Zachariesen selitettiin syylliseksi ja tuomittiin 40 päivän vankeurangaistukseen sekä suorittamaan oikeuskustannukset.

Jättiläisvanki potki vankilan terässeinät puhki

Calgary. — Seitsemän jalkaa ja neljä tuumaa pitkä ja sangen vankkarakenteinen «Cowboy Slim» Griffin, joka vangittiin täällä auton varastamisesta, on hämmästyttänyt Calgaryn poliisia. «Slim» asettui huolettomasti pitkälleen koppinsa lattialle ja potkasi 12-numeroisella jalallaan kuusi teräslevyä puhki vankilan seinästä. Uutisessa ei mainita pakeniko hän vankilasta.

Angora ottaa haltuunsa Konstantinopolin rahavarat

Lontoo. — Reuterin toimiston Konstantinopolista saaman tiedon mukaan Hamid Bey, Angoran hallituksen edustaja Konstantinopolissa, on lähettänyt varoituskirjelmän kaikille pankkihuoneille Konstantinopolissa, kieltäen näitä maksamasta Konstantinopolin hallituksen maksumääräyksiä.

Canadian Pacific konepajat käyntiin

Montreal. — Neljä Canadian Pacificin matkustajavaunujen pääkonepajaa Montrealissa, Winnipegissä, Ogdenissa ja Vancouverissa tullaan panemaan käyntiin marrask. 20 p., jolloin otetaan työhön noin 3,500 miestä näihin konepajoihin.

Lenin englantilais... venäläisistä suhteista

Arvelee Englannin ja Venäjän tä... keimpien erimielisyyksien pää... tyvän rauhan palautuessa idäs...

Moskova — Keskustellessaan rään uutistoimiston kirjeenvaiht jan kanssa kansainvälisestä tila teesta, Nikolai Lenin Venäjän ne vostohallituksen pääministeri san että Venäjä todella haluaa pyrk läheisiin suhteisiin Ranskan kanss Lyonsin pormestari Herriot'n vi railu Venäjällä ei kuitenkaan o niin suurimerkityksellinen Ranska ja Venäjän lähentymisen osoitukse kuin monet ovat sitä selittäneet «Jokainen lähentyminen Ranska kanssa kuitenkin», lausui hän, «e sangen suotava meille, erittäink sen takia, että Venäjän kaupp suhteet Europan vanhimman ma nermaavaltion kanssa ovat edullise mutta me olemme vakuutettu siitä, että suhteet Ranskan kans eivät merkitse mitäänmuutosta p litiikassamme Englantiin nähde Me uskomme ystävyyteen Engla tia ja Ranska kohtaan ja haluan me edistää kauppasuhteitamme ni den kanssa.»

Lenin oli sitä mieltä, että Eng lannin ja Venäjän tärkeimmät e mielisyydet ovat nyt lopussa, ku rauha palautuu läheiseen itään. Ve näjä ei puolestaan välitä yhtää sellaisesta vanhanaikaisesta kys myksestä kuin «vaikutusvalta» Lenin sanoi olevansa sitä mieltä että valtojen diplomatia tulee pia samalle kannalle.

Turkin salmien suhteen Venäj on sellaisella kannalla, että Turki kansallisille on myönnettävä yl malkaan se, mitä he vaativat, eik salmia olisi jätettävä Kansainliito kontrollin alaisiksi. Venäjän kuiten kin on välttämättä päästävä kon ferenssiin, jossa noiden salmien käy töstä päätetään, koska asia on e rittäin tärkeä Venäjälle.

Vasemmistokommunistien vas tustuksesta huolimatta tulee Venä jä jatkamaan uutta talouspolitiik kaansa. Se on osottauttunut a noaksi mahdolliseksi tieksi Venäjän uudestirakentamiseen, sanoi Leni

Siirtolaisuusasetusten lieventämistoimenpiteet

Ottawa. — Seurauksena käydyis tä neuvotteluista, ilmoitetaan sisä asiain ministeri Stewartin tulevan valmistamaan siirtolaisasetuksiin huomattavia muutoksia, mikä tulee helpottamaan siirtolaisten Canadaan pääsyä.

Laivakomppaniain toimesta on vaadittu esim. ulkomailla suoritettavan tarkastuksen ja passin viseerauksen tarkistamista, koska näiden seikkain takia on tuhansia siirtolaisia ehkäisty pääsemästä tähän maahan.

Frank Westerlund päästetty ehdonalaiseen vapauteen

Duluth, Minn., lokak. 31 p. — Frank Westerlund ,yksi Chicagon jutussa tuomituksi tulleista luokkasotavangeista, saapui eilen kotiaan Leavenworthin vankilasta, jossa on ollut palvelemassa tuomiotaan. Työläistoveri Westerlund laskettiin ehdonalaiseen vapauteen siihen saakka, kun hänelle tuomittu aikamäärä täyttyy. — Ind.

Rapallon sopimus käsittää kaikki neuvostovallat

Berliini. — Liittosopimuksessa, joka on tehty täällä, neuvostohallitusta edustaen M. Krestinsky, Venäjän lähettiläs Saksassa, M. Aussem, edustaen Ukrainaa ja parooni von Moltzan Saksan ulkovirastoa, ulotetaan Rapallon sopimus käsittäväksi kaikkia neuvostovaltoja, jotka ovat federaaliliitossa Neuvosto-Venäjän kanssa, kuten Ukraina, valko-Venäjä, kolme Kaukaasian neuvostotasavaltaa ja Kaukaisen Idän tasavalta.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeehoitajan personallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69. Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Berlinin verilöyly

Kaikki Saksan rehelliset porvarit ja hurskaat sosialidemokraatit Noskesta Kautskyyn ja näiden hallitus ovat tehneet kaikkensa «tasavallan suojaamiseksi» hullun keisarin kannattajia, monarkistisia taantumuksellisia vastaan. Tässä tarkoituksessa on laadittu ankara lakikin. Mutta yhtäkaikki tekevät monarkistit melkein mitä ikinä tahtovat — ei ainoastaan Baierissa vaan koko valtakunnassa. Ja tuo laki on vain kommunistien ruuvipihtinä. Siitä on vereksimpänä todistuksena lokakuun 15 päivän verilöyly Berliinissä, jossa tasavallan poliisien ja suojakaartien suojatteina olivat juuri lahtarimonarkistit mutta verilöylyn kohteina työläiset, kommunistit!

Mainituksi päiväksi oli nimittäin «Vapauden ja järjestyksen liitto» järjestänyt kokouksen Buschin sirkukseen, minne «kaikkien paikallisten itsesuojelusryhmäin» piti marssia kustakin kaupunginosasta. Ei paljain käsin vaan aseistettuna. Ja kokouspaikalla oleviin työläisiin, mutta varsinkin kommunisteihin nähden oli meneteltävä «tarmokkaasti», kuten järjestön kokousilmoituksessa mainittiin.

Tämä «Vapauden ja järjestyksen liitto» ei kuitenkaan ole mitään muuta kuin monarkistis- ja taantumuksellismielinen lahtarijärjestö. Hyvissä ajoin ennen kokouspäivää oli «Rote Fahne» jo kirkkaasti ja selvästi osoittanut, että tässä ei ollut kysymys mistään muusta kuin *murhataantumuksen avoimesta esiintymisestä.* Lehti viittasi mainitun liiton kiertokirjeeseen, jossa mainitaan, että «vasemmistoradikaalit tulevat käyttämään taloudellisia taisteluja poliittisiin tarkoituksiin, ja että tämä voidaan estää vain aseellisella väkivallalla», samoin kuin että «hallituksen keinot kapinan kukistamiseksi Berlinissä ovat sanomattoman heikot ja että pelastus on vain siinä, että valtiota säilyttävät ainekset ovat kylliksi järjestyneet» jne.

«Rote Fahne» huomautti niinikään siitä kummallisesta seikasta, että lahtarijärjestöt ovat paperilla riisuttu aseista mutta todellisuudessa ovat aseissa hampaisiin asti — työläisten varalta. Toverilehti kiinnitti myös sosialidemokraattisten huomiota lahtarien mobilisointiin. Mutta kaikki lehden varoitukset ja huomautukset olivat hukkaan heitettyä vaivaa. Hallituksella ei näyttänyt olevan mitään sitä vastaan, että lahtarit avoimesti näyttivät mahtinsa ja sosialidemokratiaa taas ei asia liikuttanut. Uudella puolueella on niin paljon tehtävää suuntaviivojen vetämisessä vastaista yhteistä toimintaa varten riippumattomain kanssa «luokkataistelun pohjalla», kuten Kautsky määkii, ettei sillä ole aikaa kiinnittää murhataantumuksen luokkaiskujoukkojen rehentelyyn.

Kommunistiselta taholta vedottiin tällöin yksinomaan proletaarisiin joukkoihin ja kehoitettiin näitä tekemään voitavansa ludendorffilaisten kyparäpäiden mielenosoituksen estämiseksi.

Nälkää näkevä ja kiusattu työväki noudattikin valtaisin parvin tätä kutsua ja järjesti mainitun sirkuksen edustalla oman vastalausemielenosoituksensa hyvissä ajoin ennen lahtarien kokoontumisaikaa. Mutta sen sijaan, että hallitus olisi estänyt jälkimäisten hankkeen, marssituttikin se poliisinsa ja suojakaartina sirkuksen luona mukaan osottavia työläisiä vastaan, jotka täten joutuivat kahden tulen, poliisilaumain ja paikalle saapuvain taantumuksellisten lahtarijoukkojen väliin. Aseeton työväestö yritti puolustaa itseään, mutta se oli pitkän päälle voimaton aseistettuja kaiken karvaisia pyövelejään vastaan, ja niin saatiin nähdä näytelmä, joka verisyydessään jättää jälkeensä kaikki Saksan viimeaikaiset työläisverilöylyt. Työläisten heitettyä niskastaan paikalla olleet taantumuksen järjestyksenvalvojat, joista jokunen lienee tipahtanut Spreehenkin, saapui paikalle vereksiä poliisi- ja lahtarijoukkoja alkaen ilman muuta verisaunan. Hallituksen lähettämät työläispyövelit riehuivat kuin mielipuolet sekä teräs-, että ampuma-asein sillä seurauksella, että kun taistelukenttä vihdoinkin saatiin raivatuksi työläisistä, jäi sille 4 kuollutta ja monia kymmeniä haavoitettuja.

Ja niin oli kokoomuspuolueiden, porvarien ja sosialidemokraattien, hallitus ja poliisiviranomaiset jälleen suorittaneet yhden verisen ilveilynsä «tasavallan suojaamiseksi», ilveilyn, jonka menestystä oli osoittamassa joukko kuolleita ja haavoittuneita — ei murhataantumuksen, keisarimielisten vehkeilijäin ja ministerimurhaajain leiristä vaan aseettomain työläisten joukosta.

Ja sadat ja tuhannet porvarilliset ja sosialidemokraattiset lehdet Saksassa ja muissa demokraattisissa maissa tulevat jälleen toitottamaan, kuinka Berlinin kommunistit tulivat estetyiksi uudessa kapinahankkeessa ja miten valpas poliisilaitos ja «itsesuojelijat» pontevalla esiintymisellään pelastivat «Vapauden ja järjestyksen liittoon» kuuluvat isänmaan ystävät ja maan tosiparasta harrastavat kansalaiset kommunistien kostolta.

Mutta Saksan proletariaatti on saanut jälleen yhden opetuksen: hallituksen ja sen takana olevain puhe «vaarasta oikealta» on ollut mitä paksuinta petosta; ne kun itse ovat osa tästä vaarasta, ja sosialidemokraattisten lehtien ja puoluepomojen äskeisen yhdistymiskongressin aikana pitämät puheet yhteispuolueen «luokkataisteluprinssiipeistä» niinikään; sosialidemokratia on mukana leivän hinnan korottamisessa luonnottomiin, sosialidemokratia edesauttaa joukkojen ärsytystä työehtojen huonontamisen ja huijausverojen avulla, ja lopuksi, kun työväestö ei enää voi vaieta, kun se yrittää torjua karkeinta lahtarismia, lähettää sosialidemokratia sen niskaan omat Noskensa taikka ilman muuta jättää heidät porvariston verikoston suomittavaksi. Kunpa sitten edes tämä kaikkein uusin opetus lankeisi otolliseen maahan. — Viimeisen tietojen mukaan on vangittu satakunta kommunistia ja luvattu puolen miljoonaa «kapinajohtajain» päistä.

Kaivoskapitalistien huikeat voitot

Kapitalismin saalistus Pohjois-Ontarion verrattain rikkailla jalojen metallien kentillä käy yhä huikeamman suureksi. Huolimatta siitä, että tämä alue on ollut pääoman nyljettävänä vasta sangen vähäisen ajan, ovat riistäjät korjanneet jo satoja miljooneja puhtaina voittoina. Financial Post lehden mukaan ovat Pohjois-Ontarion kulta-, hopea-, nikkeli- ja kuparikaivokset jakaneet osakkeenomistajilleen $206,000,000 dividentteinä. Kapitalismi on korjannut tämän jättiläisriistosaaliin, huolimatta siitä, että lukuunottamatta Cobaltin hopeatuotantoa, kaivosteollisuus tällä alueella on vasta lapsuusasteellaan. Erikoisesti kultatuotanto kasvaa päivä päivältä. Uusia toistaan rikkaampia löytöjä tehdään yhtenään.

Äskettäin Pohjois-Ontarion matkalta palannut Ontarion kaivosdepartementin geologisti Cyril Knight ennusti, tekemiensä geologisten tutkimusten perusteella, että Pohjois-Ontariosta tulee ainakin yksi, mutta hyvin luultavasti kaksi «Rand»-aluetta (Rand on mailman kuuluisin kultatuotantokeskus Etelä-Afrikassa). Hän sanoi geologisten kultamuodostumain Pohjois-Ontariossa kulkevan sekä länteen että itään käsin.

Johtavimpana saalistajana on tähän mennessä ollut Cobalt, joka on vanhin kaivoskaupunki Pohjois-Ontariossa. Cobaltin hopeakaivokset ovat nimittäin jakaneet puhtaana voittona osakkeenomistajilleen tuon huikean summan $95,000,000. Porcupine—Timmins kaivokset $30,000,000, viimemainitut ollen vielä sangen nuoria ja on niissä lisätty pääomaa yhteensä tuotannon laajentamiseen.

Seuraavat numerot antavat käsityksen Pohjois-Ontarion kaivoskapitalistien tähänastisista saalistuksista:

Cobalt	$94,723,806.96
Porcupine	28,661,127.75
Kirkland Lake	1,113,625.00
International Nickel	51,000,000.00
Canada Copper Co.	15,000,000.00
Mond Nickel Co.	16,000,000.00
	$206,408,559.71

Kuten näkyy, eivät nikkelikapitalistit ole jääneet kovin pienelle osalle, he ovat jakaneet dividentteinä yhteensä $82,000,000.00. Tämän lisäksi ovat he rakentaneet jättiläismyllyt, ja jalostuslaitokset, jotka kaikki maksavat miljooneja dollareita. On myöskin huomattava, että edelläolevassa ei ole ensinkään numeroita British-American Nickel Co:n voitoista, jotka tehnevät myöskin jonkun verran, joskin se on ollut vähimmän käynnissä ja kuluttanut suuret summat mahtavien tuotantolaitosten rakentamiseen.

Kuten edellämainittu, on Pohjois-Ontarion kaivosteollisuus vielä sangen nuori. Mutta ne suunnattomat luonnonrikkaudet, joista ainoastaan osa vasta tunnetaan, näyttävät saaneen monen maan voitonnälkäisten kapitalistien ahnaat silmät saaliinhimoisesti tuijottamaan Pohjois-Ontarion luonnonrikkauksiin. Niinpä nyt käyvät kilvan canadalainen, englantilainen ja yhdysvaltalainen pääoma tämän alueen kultakenttiin käsiksi. West Shining Treen, Lightning River, Goudroun ja Kenoran alueilla, muodostuu nähtävästi yhtä suuria ja rikkaita kultakaivoskämppiä kuin on Porcupine-Timmins alue.

Kaikista merkeistä päättäen tulee Pohjois-Ontario olemaan suurena kapitalistien kiskontakenttänä. Luonnonrikkauksien riistäminen merkitsee myöskin tuhansien kaivostyöläisten riistäntää, jotka joutuvat nälkäpalkoilla, alituisessa hengen vaarassa raatamaan kaivaakseen näitä jaloja metalleja suunnattomat määrät päivänvaloon, jo ennestään rikkaitten kaivos- ja pankkipohattain edelleen rikastuttamiseksi. Kaivostyöläisten ja ahnaitten riistäjäin välillä syntyy ennemmin tai myöhemmin suuria taisteluja. Näiden taistelujen varalta olisi työläisten ajoissa järjestyttävä.

— Rumanian velkakomissioni Yhdysvalloissa ilmoittaa, ettei se voi maksaa $38,000,000 velastaan Yhdysvalloille edes korkoa vähintään neljään vuoteen. Canadakin on lainannut tuohon konkurssipesään $25,000,000, joutuen varmasti myöskin odottelemaan saataviaan. Canada antoi tuon lainan, menemällä takuuseen yksityisten kapitalistien täältä Rumaniaan viemien tavarain maksusta.

Canadan rikkauksien historiaa

II.

Edellämainittu kilpaileva kauppayhtiö oli Company of New France ja oli sen perustanut v. 1627 kardinaali Richelieu.

Tätä ei enään omistanut pikkukaupunkien kaupiaat, kuten ennen, vaan pääasiassa parisilaiset, jotka, huomaten turkiskaupan tuottavaisuuden ja laajuuden pyrkivät rajoittamaan monopolin itselleen. He saivatkin täyden monopolin 15 vuoden ajaksi omistaen täydellisesti St. Lawrencen laakson kokonaisuudessaan. Heitä kyllä vaadittiin kuljettamaan usea sata asukasta Canadaan joka vuosi, mutta tämän vaatimuksen täyttivät he vaan nimellisesti.

Edelleen, toisia yhtiöitä perustettiin muka tarkoituksella käännyttää indiaaniheimoja kristinuskoon, mutta joiden todellisena tarkoituksena kumminkin oli kaupankäynti, ollen heillä suunnattomia aloja käytettävänään.

Yhtenä keinona jota yleisemmin käytettiin kaupanteossa oli indiaanien juovuttaminen, jonka jälkeen heiltä petollisesti otettiin turkiksia. Tämä viattoman rodun saastuttaminen väkijuomilla joka sai aikaan julmuuksia ja taisteluita, kiellettiin v. 1664, mutta kauppiaat, ollen kaukana lain täytäntöönpanijoista, jatkoivat edelleenkin tätä turmelemistaan.

Majavan nahka oli yleisesti käytännössä rahan asemasta, hyvin vähän rahaa oli liikkeellä, ja sen pidättivät virkailijat ja kaupiaat itsellään. Majava oli kultakaivos, johon jokainen pyrki pääsemään osakkaaksi. Alkuasukkaat mieluummin metsästivät, joka tuotti suurempia tuloja vähemmällä työllä kuin maanviljelys.

Vain hyvin vähän huomiota pantiin rikkaisiin metsiin ja karjan ja viljan kasvattaminen myöskin olivat sivuseikkana. Mutta ensimäinen ja valtavin oli turkiskauppa jota johti kauppiaat kuninkaallisten virkailijoiden kanssa, jotka, voidakseen monopoliseerata sen, usein kiihoittivat indiaanit sotaan josta aina seurasi «skälppäämiset», lahtaukset ja muut julmuudet.

Läheisimpänä vallassa kauppiasluokan jälkeen olivat feodaliherrat jotka omistivat suunnattomat alat maata ja joilla oli tarkoitus juurruttaa tänne uuteen maahan feudalismi.

Kirkko astui ottamaan osansa näistä suurista rikkauksista ja v. 1763 lahjoitettiin kirkolle kaikkiaan yli kaksi miljoonaa eekkeriä maata.

Selvästi käsittäen että varma taloudellinen pohja takasi vallan ja rikkauden, kilpailivat nämä kirkolliset säädyt keskenään keksien keinoja miten saada maita itselleen. Niinpä tuli useista roomalais-katolisista lahkoista voimakkaita tilanomistajia, omaten suunnattomia taloudellisia tulolähteitä jotka takasivat heille ajallisen yliherruuden ja asteettain lisääntyvän varallisuuden monen miespolven ajaksi. Totta on että suuri osa noista maista oli villiä erämaata, mutta niissä löytyi viljalti turkiseläimiä, puita, joiden kysyntä Europassa lakkaamatta lisääntyi, ja olivat ne hedelmälliset monella muulla tavalla. Oli varmaa että tuosta erämaasta kehittyisi maanviljelysalue.

Näiden suurien maa-alojen tärkeys tuli huomatummaksi asukkaiden lisääntyessä ja rikkaudella joka saatiin joko niiden pakollisesta myynnistä, jälessä tulevan hallituksen painostuksen alaisena, taikka niiden pidättämisestä, oli mitä lähin yhteys nykyajan kapitalismin myöhemmän kehityksen kanssa. Tuli aika jolloin roomalais-katolilainen papisto ja lahkot voivat, saaden rahaa vuokrista, titteleistä, taikka otamalla lainoja pienillä koroilla, sijoittaa laajasti rautatie- ja höyrylaivalinjoihin ja teollisuusosakkeisiin. St. Sulpican seminaari Montrealissa, jolle seitsemännellätoista vuosisadalla annettiin 250,191 eekkeriä maata, jonka arvo nyt on suunnattoman suuri, kohoten kymmeniin miljooniin dollareihin, on yksi suurimmista osakkeenomistajista Canadassa. Omistaen suunnattomia rikkauksia, sen tulot ovat suuret, mutta kukaan ulkopuolella oleva ei voi määritellä sitä tarkalleen; he itse eivät koskaan ole tehneet julkista tilinpäätöstä.

Lindsayn mielikuvitusrikkaan kertomuksen mukaan oli St. Sulpican Seminari saanut Montrealin saaren (jossa nyt on 500,000 suuruisen asukasmäärän käsittävä kaupunki) täten:

Saari oli annettu Jean de Lausonille, Dauphinen ylihoitajalle, sillä ehdolla että hän asuttaa sen, jonka ehdon hän löi laimin. Sitten jesuitta Dauversiere, vakuuttaen Lausonille, että hän «oli saanut käskyn taivaasta» rakentaa sairaala tuolle saarelle, yritti saada hänet luopumaan maasta, mutta Lauson ei ollut saanut samankaltaista käskyä ja kieltäytyi niin hyvällä paikalla olevasta maasta luopumasta ilmaiseksi. Toisen kerran Dauversiere, seurassaan de Faucamp ja P. Charles Lallemont, jesuiittain holhooja, puhutteli Lausonia ja selitti miten näky oli ilmestynyt hänelle Notre Damen kirkossa, ja miten Jesus oli pannut sormuksen hänen sormeensa jossa oli ollut piirretty nimet, Jesus, Maria, Josef.

Kuitenkin, mitä tahansa nämä vaikuttivatkin, saatiin Lauson luovuttamaan maa «niille jotka olivat liittoutuneet käännyttääkseen Uuden Ranskan raakalaisia», jotka sitten antoivat sen lahjaksi St. Sulpikeen seminaarille Pariisissa, v. 1663. Vuosi brittiläisten voiton jälkeen, tämä, välttääkseen mahdollista pakkoluovutusta, antoi sen St. Sulpiksen seminaarille Montrealissa v. 1764.

Saadessaan täyden omistusoikeuden Montrealin saareen, julistivat munkit että heillä oli oikeus panna täytäntöön «korkea ja alin oikeus» omistamallaan maalla.

Kaikissa mahdollisissa tilaisuuksissa koettivat papit osoittaa riippumattomuuttaan siviilivallasta, ja tekivät kirkon ylivaltiaaksi siviilisekä uskonnollisissa asioissa. Tätä koetti kuninkaan hallitus ehkäistä.

Mutta maat ja kiinteä omaisuus eivät olleet pappien ainoana tulolähteenä. Jonkunlaisen tittelijärjestelmän avulla kannettiin jokaisen maanviljelijän tuotteista vero, josta tuli säännöllinen ja varma tulo papeille.

Papit kantoivat veroja ei ainoastaan viljasta, vaan kaikista maan tuotteista, oli maa sitten viljelyksen alla taikka ei, ja veroja karjasta, heinästä hedelmistä, pellavasta, hampusta, lampaista ja muusta omaisuudesta. Seurauksena oli että kansanjoukoissa alkoi ilmetä tyytymättömyyttä tällaista menettelytapaa kohtaan. Vaadittiin papeilta selitystä, johon he puolustuksekseen sanoivat että «heidän täytyy elää niin suuressa köyhyydessä että kansa heitä halveksi». Mutta maanviljelijät vastasivat että «papit voivat elää mukavuudessa ja voivat ostaa itselleen tynnyrin viiniä joka vuosi».

Esittäessään kuninkaalle, v. 1730, menetelmiä jotka pakoittaisivat papit säännöllisyyteen, kirjoittivat Beauharnais ja Hacquart että ne m.m. vaikuttaisivat sen että «tulisi löytymään vähemmän sellaisia pappeja, jotka, työn puutteessa, alkavat ottamaan osaa maallisiin huvituksiin, leikkiin, juominkeihin ja kaikenlaiseen kohtuuttomuuteen. Heidän joutilaan elämänsä vaikutus ilmenee siinä, että he eivät pidä sitä pahana jos he riitelevät keskenään ja saattavat aikaan epäsopua».

Viisi vuotta myöhemmin uhkasi toinen myrsky, erään papin vaatiessa joka 13:sta bush. kaikista tuotteista, sen sijaan että siihen saakka oli otettu joka 26. Mutta kun virallisesti ilmoitettiin että «maanviljelijät eivät tulisi omasta tahdostaan suostumaan tähän, näki pappi hyväkseen luopua aikeestaan».

Tässä sitten oli täydellinen kirkollinen koneisto ottamassa suurimman osan työn tuloksista. Oli vain ani harvoja pappeja jotka rehellisesti toimivat kirkollisissa tehtävissään. Etuoikeutettuna luokkana vaativat kirkolliset kaikellaisia oikeuksia. Mutta jos alempaan säätyyn kuuluva mies taikka nainen rikkoi pienimmälläkään teolla kirkon sääntöjä taikka määräyksiä, jotka katsottiin siviililaeiksi, niin ankara rangaistus kohtasi häntä silloin.

2,096,754 eekkerin suuruinen maa joka oli annettu roomalais-katoliselle kirkolle, ja joka oli melkein yksi neljäs osa luovutetusta alasta, oli muutamien harvojen kirkollisten käsissä. Vaikka eri lahkot riitelivät keskenään, ylläpitivät he kuitenkin kirkon valtaa, ja yhdistyivät milloin vaara uhkasi sen uskonnollista ja yhä laajenevaa taloudellista valtaa.

Kaikki Venäjän kaupan kannalla Norjassa

Kristiania 23-10. — Bergenin kalastusneuvosto on pitänyt kokouksen, missä valtioneuvos Movinckel loi katsauksen tärkeimpiin kysymyksiin, mitä hänen kauppaministerikautenaan on ollut käsittelyn alaisena. «Nyt on suurkäräjillä tuskin ainotakaan miestä, selitti hän muun ohella, joka toivoisi Venäjän kanssa tehtyä sopimusta olemattomaksi. Olosuhteet Venäjällä käyvät yhä paremmiksi, ja valtiorahastolla ei enään ole mitään syytä väliintuloon». Kauppaministerin esitys otettiin vastaan suurella mieltymyksellä.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Smk. 34:00 Canadan dollarista

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $30—40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli sadan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösanomalähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broadview Ave.

Piletejä Suomeen ja Suomesta tänne.

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ONT.

Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

Työväen taistelurintamalta eri maista

Tapahtumat Bulgariassa ja Balkanilla

Olemme jo aikaisemmin selostaneet porvarillisten puolueiden blokin yhdessä Wrangelin kenraalien ja näiden joukkojen kanssa valmistamasta valtiokeikauksesta, minkä tarkoituksena piti olla nykyisen talonpoikais- hallituksen kukistaminen, vallan siirtäminen vanhoille porvarillisille puolueille, joten siten olisi saatu tuhotuksi kommunistipuolue.

Tukeakseen sodan jälkeen järkkynyttä ylivaltaansa uskoi Bulgarian porvaristo vallan «vasemmistopuolueille», nim. sosialidemokraateille, radikaaleille ja talonpoikaispuolueen edustajille. Kaksi ensimmäistä on jo aikoja sitten menettäneet kansanluottamuksen ja syrjäytetty vallasta. Tällä haavaa hallitsee kolmas näistä puolueista, talonpoikaispuolue, joka edustaa sodassa rikastuneita kyläporvareja ja keskivarakkaita talonpoikia mutta laahaa myös perässään satojatuhansia pikku- ja jopa omistamattomiakin talonpoikia. Mutta kaupunkiporvaristo ja sen puolueet ovat järjestäneet voimiaan ja mielivät uudelleen astua valtaan ja hallita itsenäisesti. Nämä ovat tyytymättömiä talonpoikaishallitukseen, se kun ei enää edusta porvarien etuja eikä ole kyennyt tukahuttamaan kommunistipuolueen yhä kasvavaa vaikutusvaltaa maassa, mikä merkitsee todellista vaaraa Bulgarian porvaristolle.

Porvarillisten blokkien ensimmäinen keikausyritys meni myttyyn työläisten ja pikku- sekä omistamattomain talonpoikain vastarinnasta, joiden taistelun organisoijana oli kommunistipuolue. Talonpoikaishallituksella ei kuitenkaan ollut rohkeutta häätää maasta Wrangel-kenraaleja eikä riisua näitä enempää kuin erilaisia upseerien ja porvariston järjestöjäkään.

Talonpoikaishallituksen voimattomuuden ja puolinaisten toimenpiteiden rohkaisemana teki porvarillinen porvaristo uuden otteen vallan anastamiseksi. Tällä kertaa poliittisten mielenosoitusten muodossa «valtiosäännön puolesta», joiden mielenosoitusten piti syyskuun 17 pnä alkaa Tirnovossa ja jatkua lokakuun kuluessa muilla paikkakunnilla. Sodan huonoon huutoon saattamain porvarillisten puolueiden blokki ei kuitenkaan voinut saada jalkeille mitään kansanjoukkoja, ja edellämainittuna päivänä marssitutti se Tirnovoon joitakin tuhansia reserviupseereja, porvarillista nuorisoa ja muita sellaisia porvariston palkkaamia aineksia. Talonpoikaishallitus käytti hyväkseen tätä tilaisuutta tuottaen porvarilliselle blokilla aseellisen mahtikeinojensa avul la surkean tappion. Tirnovoon johtavalla tiellä lyötiin blokin joukot, jotka viskattiin suin päin alas junasta, blokin esikunta, entiset ministerit, piestiin, eikä puuttunut paljon, ettei näitä lynkattu. Tirnovossa toimeenpani hallitus eräänlaisen konferenssin, jossa päätettiin asettaa syytteeseen kaikki Balkanin sodan ja suursodan aikuiset ministerit. (Olkoon mainittu, että ministerit, jotka vuosina 1915-1918 johtivat sotaa, ovat jo aikaisemmin saatettu oikeuden eteen). Hallitus vangitsi kaikki nämä ministerit — porvarillisen blokin johtajat — ja esitti parlamentille lakiehdotuksen, jonka mukaan kansa saisi ratkaista näitä ministerejä koskevan asian.

Kommunistipuolue käy kautta maan häikäilemätöntä taistelua ätä blokkia vastaan. Viime aikoina on sattunut monia verisiä yhteentörmäyksiä blokin ja puolueen välillä. Puolue ei kuitenkaan ottanut osaa Tirnovoon kahakkaan mutta oli kuitenkin mobilisoinut kaikki voimansa siltä varalta, että blokin joukot olisi tulleet lyödyik Puolue taistelee itsenäisesti blok vastaan, joka edustaa Bulgaria porvarillista taantumusta ja vas vallankumousta. Mutta samaan kaan ei se lakkaa paljastamasta ronpoikaispuolueen voimattomuu ja puolinaisuutta ja taistelema hallitusta vastaan, joka on jää kyläporvariston hallitukseksi. T telussa porvarillista blokkia vast harjoittavat talonpoikaispuolue kommunistipuolue yhdensuuntai toimintaa. Kommunistipuolue on suuri vaikutusvalta pikku- omistamattomain talonpoikain jo koihin, joita maalaispuolue ve perässään. Kommunistipuolue p kii toiselta puolen heikentäm talonpoikaispuolueen vaikutusta hin joukkoihin ja johtamaan oman lippunsa alle, toiselta taas säämään kyläjoukkoja, jotka kuuluvat maalaispuolueeseen, semmalle. Useilla seuduilla seur vat nämä joukot ratkaisevissa t teluissa enemmän kommunistip luetta kuin talonpoikaispuolue Viime mainitun johtajat ja sen litus ovat uskottomia lupauksii nähden, minkä vuoksi ne menet vät kannattajainsa luottamuks Kommunistipuolueen vaikuttae täten vetää se puoleensa yhä s rempia kaupunkilais- ja kyläjouk ja ja saattaa maalaispuolueen tajat vaihtoehdon eteen: joka as vasemmalle, hyväksyä ehdotuk ministerejä tuomitsevasta kans oikeudesta, riisua aseista wrang laiset ja porvarilliset lahtarijär töt, rajoittaa kiskontaa, taikka konaan menettää kyläjoukk kannatuksen, jolloin joukot kai neen siirtyisivät kommunistiseen riin.

Kuten sanottu, lyötiin porvar nen blokki, ja sen johtajat luo vat enemmistä mielenosotuks «valtiosäännön puolesta.» M sen upseeriliigat ja aseistetut jestöt jatkavat edelleen vehk jään. Tilanne maassa pysyy tillisenä. Kommunistipuolue jär tää kautta maan joukottain k uksia ja mielenosoituksia, jo ottavat osaa kymmenettuhannet läiset ja talonpojat. Näissä k uksissa esitetään ja hyväksy kommunistipuolueen asettamat timukset, jotka koskevat rauha pimuksen ja sotakorvauksen jäksitekemistä, työläisten ja v on palveluksessa olevain palk korottamista, elintarvevarast takavarikointia ja niiden jakam kunnanvaltuustojen kautta ty ten ja talonpoikain järjestöjen trollissa, porvariston aseistariis ta ja omistamattomain aseistam rauhaa ja liittoa Neuvosto-Ver kanssa. Samoin valmistautu kommunistipuolue läheisen sis sodan varalta.

Kreikan tappio taas kärjistä lannetta koko Balkanilla. T ei kohtaa ainoastaan Kreikan kokansallista porvaristoa vaa se samalla koko Balkanin por ton kiihkokansallisen valloitu tiikan tappio. Kreikan hallitus ti pidättää kotiinpalaavia sot Egean ja Välimeren saarilla täkseen täten näiden viha koston. Saarilla olleet joukot sivat kuitenkin kapinaan, mie vät Salonikin, Pirean ja Ate kukistivat kuningas Konstan vaativat hallitushuoneen kark mista maasta ja tasavallan ju mista. Kansallinen porvaristo tää uudelleen petkuttaa kansa koja ja kapinoivia sotilaita, j «kumousliikkeen» johdossa van kollinen, kiihkokansallisen k roofipolitiikan pääsyyllinen, zelos. Lähitulevaisuudessa dään miten tämä kaikki onnis Porvaris-Kreikan ja Engl kärsimä tappio läheisessä i muuttaa paljon Balkanin kok tilannetta. Turkin armeija lä

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

VAPAUDEN JOULUNUMERO

Samalla tavalla kuin edellisinäkin vuosina, julkaistaan taas Vapauden joulunumero, johon otetaan onnentoivotuksia työläisiltä kaufta Canadan. Ilmotushinnat on tänä vuonna asetettu niin alhaisiksi että ne eivät varmastikaan estä yhtäkään työssä olevaa työläistä antamasta nimeään tähän onnentoivotusnumeroon. Olemme panneet hinnat näin alas sentähden että jokaisella olisi tilaisuus olla mukana, etenkin nyt kun Vapautta jo menee Suomeenkin koko paljon, niin että omaiset voivat sielläkin lukea täällä olevien sukulaisten lähettämät toivotukset.

Hintojen halpuus tekee asiamiehille helpoksi kerätä nimiä. Ei tarvita muuta kuin ahkeruutta ja sillä on asia autettu. Hinnat ovat seuraavat:

10 senttiä nimi ja osote. Jos perheessä on useampia jäseniä ja heidän kaikkien nimet halutaan julkaista, on hinta ensimäiseltä nimeltä 10 senttiä ja seuraavilta kolmelta nimeltä 5 senttiä kultakin. Jos perheessä on tätä enemmän jäseniä painetaan loppujen nimet ilmaiseksi. Sekä yksityisen että perheen osote julkaistaan ilmaiseksi. Nimet ja osotteet pitää olla ehdottomasti selvät. Asiamiehet voivat selittää miten tällainen onnentoivotus, siinä kun on samalla osote, on myöskin osoteilmotus. Niille jotka haluavat isompia ilmotuksia, on järjestetty $1.00 tiloja, joissa julkaistaan joko yhden tai koko perheen nimi ja osote. Vieläkin isompia ilmotuksia voidaan lähettää ja voidaan niitä tarjota myöskin liikemiehille ollen niiden hinta 50 senttiä palstatuumalta.

Asiamiehiä kehotetaan ryhtymään ahkerasti keräämään näitä ilmotuksia. Siellä missä ei asiamiehiä ole, voivat toverit yksissä neuvoin järjestää asian ja lähettää ilmotuksen Vapauden konttoriin. Taas sellaisilta paikkakunnilta, joilla ei ole enempää kuin yksi suomalainen, voi hän yksinään lähettää ilmotuksen. Asiamiehille annetaan tavallinen palkkio. Ilmotuksien on oltava Vapauden konttorissa viimeistään joulukuun 10 p. Mutta on sitä parempi mitä aikaisemmin ne saapuvat.

Tov. **VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.**

Balkania, Turkista tulee meidän naapurivaltiomme; entente menettää tärkeitä asemia Balkanilla, ja Englannin palkkakätyri, Kreikka, on nujerrettu. **Se lisää vallankumouksellisen liikkeen mahdollisuuksia Balkanilla.** Entente pyrkii tosin käyttämään hyväkseen balkanilaisia vasallejaan, Belgradin, Sofian ja Bukarestin hallituksia, viskatakseen nämä Turkin niskaan. Mutta tämän sotaisen aikeen toteutumisen esteenä ovat vastakohtaisuudet Ranskan ja Englannin, Kreikan ja Italian sekä Bulkarian ja muiden Balkanin valtioiden välillä.

Jos Balkanin renkihallitukset yhtäkaikki uskaltaisivat yrittää tällaista mieletöntä seikkailua, niin eivät he onnistuisi saamaan mukaansa Balkanin kansoja ja viettelemään näitä vuodattamaan vertaan Balkanin ja muiden europpalaisten porvarien valloituspäämäärien puolesta. **Tällainen sota tulisi merkitsemään suuren vallankumouksellisen liikkeen alkua Balkanilla,** jonka tehtävät olisi pyrkiä siihen suureen päämäärään, minkä hyväksi Balkanin kommunistipuolueet taistelevat — kapitalistisen järjestelmän kukistamiseen ja Balkanin sosialistisen neuvostoliittotasavallan perustamiseen.

Christo Kabaktsheff, Sofia

Tekniikkakiistat Norjan toveripuolueessa

Kominternin toimeenpaneva komitea puuttunut niihin.

Norjan toveripuolueessa käytävien taktiikkakiistojen johdosta on Kommunistisen Internationalen toimeenpaneva komitea osoittanut puolueelle kirjelmän, joka päättyy seuraaviin kysymyksiin:

Aikooko keskushallinto tehdä jotakin tehokkaasti muokatakseen puolueen demokraattisen sentralismin periaatteiden mukaan ja jos niin on laita, niin mitä?

Aikooko keskushallinto ryhtyä toimenpiteisiin, jotka takaavat elimellisen normaalisen suhteen puolueen pää-äänenkannattajan, puoluehallinnon ja suurkäräjäryhmän kesken, ja jos niin on laita, niin mihin?

Aikooko keskushallinto eroittaa «Socialdemokratenin» aputoimittajan, Karl Johanssenin, (puuttuvan puoluekurin johdosta) puolueesta?

Mieliikö puoluehallinto vihdoinkin toteuttaa toimeenpanevan komitean päätöksen, koskeva pää-äänenkannattajan nimen muutosta?

Tuleeko se pitämään huolta, että (kommunistisen ylioppilasyhdistyksen) aikakauslehti «Mot Dagen» täyttää ainakin alkeelliset lojaalin puoluelehden vaatimukset? Ja jos niin on laita, niin millä tavoin?

Selittääkö keskushallinto olevansa taipuvainen työskentelemään yhteisrintaman hyväksi Internationalen antamain tunnuksien mukaan?

Tuleeko se pitämään huolta, ettei mitään neuvotteluja — ei edes sanomalehtikeskustelujen muodossa oikeistososialistien kanssa — käydä molempien puolueiden yhdistämistarkoituksessa?

Norjalaiset puoluetoverit! 21 pnä heinäkuuta 1919 osotti Norjan työväenpuolue teossa olevansa puolue, joka mielii kaikin voiminsa tukea Kommunistista Internationalea ja Neuvosto-Venäjää. Eroamalla Amsterdamista ovat ammatillisesti järjestyneet työläiset Norjassa antaneet tietää, että he mielivät saada taistelevan organisationin. Sen suuren avun kautta, jota on annettu Venäjän nälkäkärsiville, on Norjan työväenluokka osoittanut ihmeteltävää uhrausvalmiutta. Kaikki tämä takaa Norjan työväenluokalle kunnioitetun aseman Kommunistisessa Internationalessa. Mutta norjalaisten puoluetoverien on yhtäkaikki ymmärrettävä, että puolue on asemassaan velvollinen äärimäisyyteen asti ponnistelemaan kehittääkseen puoluetta kommunistiseen suuntaan, kasvattaakseen kaikki puoluetoverit tietoisiksi kommunisteiksi ja ylipäänsä luodakseen sellaiset olosuhteet ja sellaisen hengen näiden riveissä, jotka voi taata työläisten voiton kapitalisteista.

Muutamien viikkojen kuluttua (sts. paraikaa) suoritetaan Norjan kunnallisvaalit. Jo kerran ennen on Norjan työväenluokan puolue hallinnut kunnallista elämää Norjan pääkaupungissa. Mutta tämä tapahtui oikeistososialistien johdossa. Nyt saattaa kaupungin uudelleen valloittaa työväenluokka, jota tällä kertaa johtaa vallankumouksellinen puolue. Kommunistinen Internationale odottaa sen vuoksi mitä suurimmalla mielenkiinnolla Norjan vaalien tuloksia.

Toivoen teille parasta tulosta pyrkimyksissänne

kommunistisella tervehdyksellä
Kommunistisen Internationalen
toimeenpaneva komitea.
G. Sinovjev, N. Buharin,
O. W. Kuusinen.

*

Ylläolevaan kirjelmään on puoluehallinto jo lähettänyt vastauksensa.

Timminsin uutisia

Muutama sana selvitykseksi Vapauden No. 126 «Kurkistelijan» kirjotukseen, jossa hän heittää mitä ruokottomimman syytöksen Timminsin poikataloa (Kulutusruokalaa) vastaan. Voidakseni tehdä selvän selostuksen asiasta, lainaan tähän Kurkistelijan kirjotuksesta kohdan josta hän on ruvennut sotkemaan sellaista sotkua että ei itsekään ymmärrä. «Kurkistelija» kirjoittaa: «Timminsissä osaston kokouksessa oli keskustelua onko tarpeellista hankkia todistuksia sellaisille henkilöille, jotka ovat olleet vielä alaikäisiä Suomen sisällissodan aikana ja te olitte sitä mieltä (tarkoittaa poikatalon miehiä) että ei armoa lapsillekaan Ja tuon keskustelun ohella joku huomautti, että teilläkin on täysi-ikäinen palvelija ja ettekä tiedä minkälaiset jäljet hänellä on. Niin, he puolustivat itseään sillä, että poikatalo on pisnespaikka ja niin katsotaan vain sitä mikä on halvin ja niinollen tuli ilmi, että he saavat kai hänen pitää puoli ilman, ettei hän vaadi mitään palkkaa.»

Ensinnäkin on asian kulku seuraava: Osaston agitatsionikomitea ehdotti, että henkilöt jotka ovat olleet 16 ikäisiä silloin kun Suomen sisällissota tapahtui ei enään tästä lähtien vaadittaisi todistuksia Suomesta tullessa vaan hyväksyttäisiin osastoon ilman todistuksia, jota minä allekirjoittanut yhtenä poikatalon ja myös osaston jäsenenä ensimäiseksi vastustin, perustellen että sisällissota oli 1918 ja nyt on jo 1922, joten tällä välillä ovat nämä henkilöt voineet olla osanottajia muissa Suomen valkoisten ryöstöretkissä, joita Suomen lahtarihallitus on tehnyt ja vielä todistelin, että on myös tapahtunut että henkilöt jotka sisällissodan aikana eivät nuoruutensa takia olleet sisällissodassa, ovat jälkeenpäin olleet muissa ryöstö- ja hävitysretkissä lahtarihallitusta auttamassa. Perusteluihini yhtyi useampi osaston jäsen, selvitellen vielä lisää, ja päätökseksi tuli että vaaditaan edelleenkin kaikilta todistukset.

Seuraavaksi esitti joku että poikatalolla on työssä nainen joka ei ole ollut tutkijakomitean tutkittavana, joten poikatalon ei olisi pidettävä sellaista henkilöä työssä ennenkuin on käynyt tutkijakomitean tykönä. Huomautin tähän että osastolla ei ole määräämisvaltaa poikatalon asioihin, vaan se voi ainoastaan määrätä jäsenensä, jotka ovat poikatalolla, vaikuttamaan siihen suuntaan, että ei sellaisia henkilöitä pidetä työssä poikatalolla jotka eivät alistu hankkimaan itselleen todistuksia Suomesta toiminnastaan. Lisäsin vielä että poikatalon toiminta ei ole puolueen kontrollin alla olevaa toimintaa, vaan vapaata liikkeen pitämistä, eli «pisnestämistä». Pojat pitävät ruokalaa että saavat ruokaa sellaista kuin haluavat, eikä tarvitse yksilöiden taskuun ruuan valmistuksesta koota voittoja. Näin sanoin, enkä siten kuin «Kurkistelijan» vääristelyhalu sitä selvittää. En sotkenut tyttöjen palkkakysymystä samaan, koska tiedän että joka tytölle maksetaan sama palkka ja vielä maksaa poikatalo tytöille korkeamman palkan kuin muualla samallaisessa työssä Timminsissä.

Mitä tulee mainittuun henkilöön, josta «Kurkistelija» kirjoittaa, on tosin poikatalolla työssä saanut olla ilman, että olisi hankkinut itselleen todistuksia, vaikka hänelle on useampi sitä huomauttanut, josta hän itsepäisesti ei ole välittänyt. Poikatalon johtokunta ei ole kuitenkaan siihen puuttunut, koska hän on ollut ainoastaan tilallisena erään palvelijamme sairastumisen tähden. Muutoin on päätös ruokalassamme jo ennemmin tehty, että ei oteta sellaisia työläisiä työhön jotka eivät kuulu järjestyneisiin työläisiin, sama suhde jäseniin nähden.

Lopuksi huomautan, että niin paha kuin asia onkin, että poikatalo on suvainnut sellaisen työläisen olla työssä, joka ei halua hankkia todistuksia, niin ei «Kurkistelijan» pitäisi sysätä poikatalolle sellaista syytöstä, joka ei ole totta, eikä väärästellä asioita, sillä se on suoraa vihan kasvattamista järjestötoimintaamme ja lehteämme vastaan.

Timminsin poikatalo.
John Stohlberg.

P. S. — Tätä kirjoittaessa on edellämainittu henkilö jo johtokunnan määräyksellä määrätty menemään tutkijakomitean eteen tutkittavaksi, ehdolla että muutoin tulemme erottamaan hänet työstä.

TORONTON UUTISIA

Englannin ja suomenkielisten nuoriso-osastojen yhtyminen sellaisenaan on merkitykseltään tiedottamisen arvoinen. Viimeiselle suomalaisen osaston kokoukselle oli englanninkielinen osasto lähettänyt kirjelmän ilmottaen päättäneensä yhtyä suomalaisen osaston kanssa, ehdolla että viralliseksi kokouskieleksi järjestetään englanninkieli ja muutamme nimeksi yleisosasto (General Branch). Kokous yksimielisesti tervehti esitystä, sekä päätettiin käytännöllisen yhteistoiminnan järjestäminen tehdä seuraavassa kokouksessa, johon englanninkielisen osastonkin jäsenet saapuvat.

Karjalaan lähetettäväksi hankitaan valokuvauskone ja kehitysvälineitä. Useampien osastojen suorittaman keräyksen yhteistulokset $137.07 Seinäjoen nuoriso-osaston talonrakennusrahaston hyväksi, päätettiin lähettää Suomeen.

Nuorison raportteri.

Copper Cliffin uutisia

Katkeralla mielellä tartun kynään sen päätöksen johdosta mikä tehtiin v.k. 22 p. kokouksessa Social Societyn talolla, kieltäytymällä Sudburyn S. S. osaston kanssa Venäjän vallankumouksen viidettä vuosijuhlaa viettämästä.

Minnekä tuo päätöksenne kaikessa alastomuudessa perustuu — vallankumoukselliseen vaiko vastavallankumoukselliseen? Tarkistellaan sitä nyt pikkusen lähemmin. Mutta ensiksi täytyy mainita että ne henkilöt jotka tuollaisen päätöksen tekivät, ovat niitä Vitikais-Antin perhelehden lukijoita ja sieltä taholta on tullut tälle köyhälle C. Cliffin Societylle kehoitus, elikkä pyyntökirje, että avustettaisiin Työväen-opistoa. No nyt tuo kielteinen päätös perustuu siihen, että marraskuun 7 p:nä pidetään jonkinlaiset juhlat ja tuloista joku määrä luovutetaan Työväen-opistolle Duluthiin. Onko tuo opisto nyt sitten vallankumouksellinen laitos, jota täältä aijotaan avustaa? Ei, sitä ei se ole ollut enään 6 vuoteen. Tosin kyllä siellä uskoteltiin oppilaille vuoden 1918 aikoina vallankumousta väärässä valossa, että Venäjän vallankumous on tapahtunut IWW:n ohjelman (ja ehkä johdonkin) mukaan ja samaan aikaan se nykyinen Vitikaisen perhelehtikin huusi täydellä äänellä samaa virttä. Samoihin aikoihin (tai ehkä pikkusen ennemmin) on täältä C. Cliffistä käynyt Duluthin opistolla 2—3 eri henkilöä hätäisesti niinikään jotakin siellä oppimassa. Mutta mitä he siellä ovat oppineet?, on kysymys. Tiedettä vaiko taidetta. Ei kumpaistakaan. Onko minkään alan politiikkaa taikka taloustiedettä. Ei, ei. Näin selkärangattomina he sieltä hääätettiin. Sitten he kuitenkin ylistelivät ja jumaloivat Leo Laukkia, tietenkin he kuulivat Leo Laukkia, tietenkin he kuulivat siellä Laukin luetoja, jotka luonnollisesti olivatkin heidän heikon arvostelukykynsä yläpuolella ja siksipä he eivät Laukkia ymmärtäneet oikein. No, oppivatko he sitten siellä sosialismia, vaiko vastavallankumouksellisuutta? Tätä jälkimäistä he jossakin muodossa oppivat, vaikkapa tuossa ei heillä ole mitään oppimista (minun käsitykseni mukaan). Heidän vastavallankumouksellinen toimintansa on niin perin typerää ja heikkoa, ettei se maksaisi vaivaa, sillä olen varma ettei minkään maan hallitus maksa heille siitä yhtään riksiä, jonka voin vielä vakuuttavasti kerrata, että tätä vastavallankumouksellista työtään he tekevät kaikessa typeryydessään, sillä mitään etuoikeutettua asemaa heillä ei ole, eikä myöskään voi koskaan tulla. Mutta samalla haluan julkisesti teiltä kysyä, että miksi ette enään jumaloi ja ylistele Laukkia, sillä onhan hän tärkeissä toimissa Venäjän työläistasavallassa. Ottakaa tämä visusti huomioonne ja alkakaa toimimaan Laukin ohjeiden mukaan, sillä hän on antanut tänne meille kylliksi selvät ohjeet. Mutta näyttää varmalta ettette vieläkään ymmärrä Laukkia oikein. Samalla Laukki opasti IWW liittoa ja Vitikaista oikealle toimintatielle. Onko ollut siitä apua? Ei. IWW-liitto on vastavallankumouksellinen ja Vitikais-Antti samaten. No, tuleeko nyt sitten työläisten koota varoja ja lahjottaa niitä tuollaiselle Duluthin opistolle. Ei missään nimessä. Ottakaa, työläistoverit, tämä uudelleen tarkan harkinnan alle ja asiaa käsitellessänne antakaa järjen vapaasti luoda asialle oikea ja vilpitön tosivallankumouksellinen luonne, niin päätös syntyy yksimielisesti aivan päinvastoin kuin teille v.k. 22 p:nä, ja jonka jälkeen te lähdette marssimaan uuden päivän valo kasvoillanne kohti uuden auringon nousua. Ja silloin te tulette ymmärtämään L. Laukkiakin oikein ja samalla olen varma, että hylkäätte heti sellaisen Vitikaisen perhelehden jota tänä päivänä pidätte lehtenänne kaikella ymmärtämättömyydellänne, että tuo lehtiriepu on kaiken ikänsä ollut millekään liitolle ja työväenjärjestölle kelpaamaton. Tosin sitä jossakin sekulimuodossa suosii Suomen nykyinen lahtarihallitus, koskapa nykyinen Suomen konsuli, Salminen, painattaa sitä Päivälehden kera omassa painossaan. Eiköhän tämä selvittely jo luo teille oikeaa ymmärrystä, sillä tämä on kauttaaltaan niin suoraa totuutta, ettette kykene tästä sanaakaan tinkimään. Lopuksi kehoitan teitä tilaamaan Vapaus-lehden, Työmiehen, Toverin, Eteenpäin. Ja kun näitä lehtiä olette lukeneet, niin pian tulette oikeaan ymmärrykseen, josta heti on Vitikaisen perhelehdille seuraus. Mikä? Että heitätte sen inholla luotanne ainiaaksi. — Entinen osaston vanhin.

Yleisiä uutisia

Katastroffi kiertämätön Itävallassa

Berliini 23-10. — Wienistä ilmoitetaan, että valtakunnan kansleri on tänään esittänyt Kansain Liiton kontrollikomissioonin hyväksymän poliittisen ohjelman. Ohjelma sisältää huomattavia verokorotuksia yhtä hyvin välillisten kuin välittömäinkin verojen muodossa. Valtakunnan kansleri yrittää tosin salata välillisten verojen tavatonta nousua, mutta työtätekeväin kansanjoukkojen, joita uudet verot pääasiassa koskevat, on varsin helppo nähdä läpi pappiskanslerin tarkoituksen. Ollaan vakuuttettuja siitä, että katastroffi on kiertämätön. Työväenluokan kannettava taakka on jo tähänkin mennessä ollut sietämätön, minkä vuoksi nyt, kun sille sälytettäisiin uusia entistä raskaampia kannettavia, voidaan odottaa kääntekeviä tapauksia.

Jälleen luokkatuomio Norjassa

Kristiania 23-10. — Laamannioikeudessa on käsitelty loppuun suurkäräjäin jäsentä, toveri Eugen Olaussenia vastaan nostettu kanne, joka nostettiin erään hänen viime vuonna kirjoittamansa artikkelin johdosta, missä käsiteltiin tehtaiden valtauskysymystä yhtenä toimenpiteenä työläisten vapaustaistelussa. Yleinen syyttäjä vaati, että toveri Olaussenia rangaistaisiin m.m. julkisesta kehoittamisesta kiinteän omaisuuden varkauteen jne. Syytetyn puolustusasianajajana on toiminut toveri Emil Stang.

Olaussen selitettiin syylliseksi ja tuomittiin 75 päivän vankeusrangaistukseen, mikä tuomio norjalaiseen oikeudenkäyttöön katsoen on tavattoman ankara mutta Suomessa ei «lievyytensä» kannalta tulisi kysymykseenkään.

Tasavallan suojelemisesta linnaan!

Tasavallan suojelemisen puolesta Rathenaun murhan jälkeen toimeenpantu mielenosoitus päättyi Durlachissa siihen, että mielenosottajat tunkeutuivat raatihuoneelle ja puhdistivat sen keisarikuvista ja muista taantumuksellisista tunnuskuvista. Tästä joutuivat tasavallan suojelijat tietenkin syytteen alaiseksi ja ovat syytetyt nyt tuomittu 2—5 kuukauden vankeusrangaistuksiin. Näkyy siis että se hiiva käytä. Ludendorff todistettiin olleen suhteissa murhaajain kanssa mutta kenenkään mieleen ei tule syyttää taikka tuomita häntä. Niin sitä Saksan viranomaiset tasavaltaa puolustavat!

Portugalin hallitus eronnut

Lissabon. — Portugalin ministeristö erosi myöhään lauantai iltana, edustajakamarin istunnon päätyttyä.

Kaleva Suomalainen Apteeki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ..... $3.00 tus.
Kääreitä, plaastaria y.m.
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Munuaisplaastaria ..... .50
Selkäplaastaria ..... .35
Rintaplaastaria ..... .50
Kummiplaastaria ..... .25
Anistippoja, yskään, hinta .50
Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta ..... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .... .50
Exzemasalvaa, hinta ..... .75
Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00
Halvausvettä, hinta ..... .50
Hiusöljyä, hinta ..... .50
Hammastippoja, hinta .... .25
Hammaskittiä, hinta ..... .10
Hammaspulveria, .25 ja 50c.
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta .75
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttia, hinta .... .50
Ihosalvaa, hinta ..... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttiviinaa, hinta ... .50
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kamferttiöljyä, hinta ..... .50
Kolmenlaisia tippoja ..... .50
Luulinjamenttia ..... .50
Mikstura Simpleks .....
Nervin tippoja .....
Parranajosaipuoita ....
Päänkivistyspulveri
Pikiöljyä .....
Puunöljyä .....
Puhdasta Noi öljyä, hint
Prinssintipp
Preserveer
Riigabalsa
Silmävettä
Silmäsalv
Suu- ja h
Snellman

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, kän lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEK

168 So. Algoma St. Port

W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari.
K. G. K. NYMAN, Suomessa tutkinnon suorittanut a

YHDISTYNEET TOVEREIKSI TOISILLEEN

Olga Snelman
ja
Leonard Erikson

Parhainta onnea heidän yhdyselämälleen toivottavat:

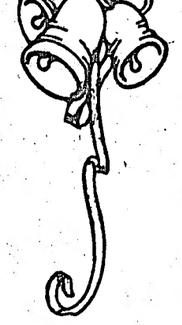

Ida ja Victor Lehti
Leo ja John Hill
Selma ja Walder Luoma
Emmi ja Silvanius Kuula
Sofia ja John Toleck
Anni ja Aug. Kannisto
Anna ja Edw. Sutinen
Mary ja Alex Salo
Senja ja John Järvi
Mrs. & Mr. Johnson
Hilma ja A. Hiltunen
Miss Mary Tenhunen
Miss Aili Salomaa
Miss Ida Suni

Georg Isberg
Elis ja Alina Blostedt
Albert Pöykö
Jalmar Nurmi
John Koski
Victor Kari
Victor Muittari
Mrs ja E. Hillman
Ivar ja Hilda Salo
Henry Rinne
Mrs. ja Oskar Koivula
Emmi Mäki
Hilda Ojanperä
Toini Kinnunen
Raivon Jussi

SUURTA ja JÄNNITTÄVÄÄ

TÄMÄN KUUN 11 PÄIVÄ
TIMMINSIN S. S. O:TON TALOLLA
Esitetään näytöskappale

Luokkaviha

4:ssä näytöksessä.

Kappale on yksi parhaimpia työväennäytelmiä. Kappale kuvaa elävästi Suomen luokkasodan eri vaiheita sekä miten porvaristo itseään siihen valmisti, ollen edeltäpäin tietoinen ulkoa tulevasta avusta y.m.

Kappaleen tulot luovutetaan järjestön agitationirahastoon.

Tulkaa kaikki läheltä ja kaukaa!

Alkaa kello 8.30 illalla.

Sisäänpääsyliput 50c.

T. S. S. O:ton valitsema komitea.

Tilatkaa Vapaus

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa [illegible] seisovista 25 senttiä kerralta.

'URYN ILMOTUKSIA:
-neen Vapauden kautta.
-kein kurssi.
-untain kyniä Va

KTÄLI
kä korjaa
tox 1504,
3.

otan vas-
ä 9 Lis-
ry, Ont.
myydään
postis-
l, Box

sa missä
vonsa on
uokala ja

SA
, viiliä ja
en mukaan
itettuna se-
osten kanssa.
ulla klo 12 il-
amassa paikassa.
. 1369.
Irs. Hilja Pulkki.

DROP INN
ät ruuat. Päivän tuo-
eivokset ja kahvit.
Yackman & Mullen.

SOO, ONT.

J. Allan kello- ja kultatavarain liike 712 Queen St. E. Ensimäinen talo isosta postikonttoorista itäänpäin.

FORT WILLIAM, ONT.

Kämpille ja linjoille parhaimmat kovatleivät ja korput valmistaa **Kotileipomo,** kaksoiskaupunkien suurin suomalainen «pullasappa». Kaikkia alaan kuuluvia tuotteita valmistetaan.

Huom.! Taas katkaistu hintoja.
Postiosote: **Home Bakery Co.,** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

Valokuvia. — Välitän raamia ja suurennuksia. Työ ensiluokkainen. **A. Niemi,** Box 127, Copper Cliff, Ont.

INTOLA, ONT.

Valokuvasuurennuksia, kehyksiä, valokuva-tyynynpäällisiä, valokuvamenäliinoja y.m. saa kauttani halvimmalla. Ensiluokan työ. Pyytäkää hintoja. **H. Erkilä, Intola, Ont.** Puhelin 64, McIntyre.

TIMMINS, ONT.

Parturiliikkeeni sijaitsee 55 -- 4th Ave.
F. Alanen

Räätäliliikkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. **J. Rintanen.**

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. **J. Oksanen.**

PORT ARTHUR, ONT.

J. Arnion lihakauppa, 319 Bay St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.
I. S. Salo, 17 Johnson ave.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Erikoinen huomio annetaan Suomalaisille.
DR. A. B. WEST
SELKÄRANKATOHTORI
Tarkastetaan X-sähkösäde koneella
217 Gloucester St., Soo, Ont
Phone 1306
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

Mulligan & Mulligan
LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street, Sudbury, Ont.

Sudburyn uutisia

Osaston työkokous

pidetään ensi sunnuntai iltana, alkaen klo 8.15. Oikea kokousvuoro oli viime sunnuntaina, mutta Venäjän vallankumouksen muistojuhlan vietto siirsi kokousta viikon eteenpäin.

Kaikkia osaston jäseniä sekä jäseniksi aikovia kehoitetaan saapumaan kokoukseen.

Yleisen valiokunnan kokous

pidetään sunnuntai iltana ennen osaston työkokousta, alkaen klo 7.30 Vapauden toimituksessa. Komitean jäsenten on saavuttava raportteeraamaan toiminnastaan.

Jones'in vakoiluretki

Jatk. No:127

III

Mr. Jones saapui New Yorkin Grand Central-asemalle yhdeksän aikaan illalla, ollen saanut istua junassa viisi tuntia. Hän on päättänyt mennä suoraan Johnin luo, ollakseen hänen luonaan yötä. Vasta huomenna aikoi tavata tytärtään. Johnin osote oli 28 streetille, kun taas Ethelin osote oli Broadwaylle. Ethel oli kirjeessään maininnut osotteensa olevan hänen työpaikkaansa, eikä ollut koskaan maininnut asuntonsa osotetta. Jones ei siis löytäisikään tytärtään tänä iltana, vaan vasta huomenna hänen työpaikastaan. John ei ollut koskaan maininnut, oliko hänen osotteensa hänen työpaikkaansa vaiko korttecriinsä, mutta Jones luuli sen olevan jälkimmäiseen, koska se ei ollut sama kuin Ethelin osote, vaikka he olivat kertoneet työskentelevänsä samassa osastokauppaliikkeessä. Jones otti asemalta itseään kovin kohteliaasti tarjoovan virkapukuisen neekeri-attendantin opastamaan itseään Johnin osotteen mukaan.

Asemalta ei ollut pitkä Johnin osotteen osottamaan paikkaan. Attendantti ei siis esittänyt katuvaunun ottamista, vaan suostui jalkasin kulettamaan Jonesin kapsäkkiä, joka muuten ei ollutkaan raskas. Mutta sen teki hän siitäkin syystä, että hän halusi kuluttaa mahdollisimman päljo aikaa opastettavansa kanssa, voidakseen määrätä enemmän palkkaa — varsinkin koska ei ollut paljon toivoa saada uutta kuntia asemalta enää tänä iltana, ja koska hänen päivänsä oli mennyt mieltäpahoittavan vähiin tuloksiin. Jones seurasi hidastelevaa opastaan häikäisevästi valaistua ja tungokseen asti täynnä liikettä olevaa katua oudostelevana kuin ainakin maaseutulainen, joka ei ole koskaan käynyt jättiläiskaupungissa. Häntä ihmetytti, ihastutti sekä pelotti. Hänestä tuntui kuin olisi häntä väijynyt vaara jokaisella askeleella, jotenkin samoin kuin hänestä oli kerran tuntunut eräässä suuressa tehtaassa kotivaltiossaan, jossa oli näyttänyt jokainen paikka liikkuvan ja uhkaavan kaapata hänet johonkin pihtiin, rattaaseen tai hihnan ja rattaan väliin. Silloin oli hän ajatellut: «Voi näitä nykyajan laitoksia!» Nyt ajatteli hän: «Voi sinuas nykyajan Babylonia (hän oli joskus kuullut jonkun sanovan New Yorkia nykyajan Babyloniksi), minkälainen olet! En osannut kuvitella sinua tällaiseksi!» Ja hänestä tuntui ihmeelliseltä, että hänen tyttärensä asui täällä, ja hän kuvitteli, missähän tungoksessa hän, Ethel, mahtaa tungeksia. Hän tunsi ikävää näkemään häntä mahdollisimman pian. Hän ei ollut syleillyt lapsiaan heidän aikaihmisiksi tultua, ei Etheliäkään enää ainakaan kolmeen vuoteen, paitsi hänen lähtiessä tänne «Babyloniin», jolloin hän, Ethel, oli kaapsahtanut hänen kaulaansa ja suudellut häntä, mutta nyt tuntui hänestä, että hän syleilisi tuota tytärtään lujasti, jos nyt yht'äkkiä kohtaisi hänet siinä hirveässä ihmisvirrassa. Mahdollisesti heltyisi mieli niin, ettei voisi olla vetistelemättä.... Opas katseli häntä hymyillen, hymyssään ollen ylevää ja osanottavaista ymmärtämystä, mutta myöskin salattua ivallisuutta, hänen poukahdellessa ja piipahdellessa puolelta toiselle ja hassunkurisen pelokkain silmin töllistellessä joka taholle, ja kadun ylitse kulkiessa tarttui hän aina lujasti hänen palttonsa hiaan, koska näytti, että hän muuten hyppää jonkun toisen ajopelin alle toista välttäessään.

Vihdoin pysähtyi opas ja sanoi: «Nyt olemme paikassa, johon vävyn ne osote osoittaa.» Jonesin laiha, kapea ja pitkä naama venähti vielä pari tuumaa, sillä hän näki edessään mahdottoman suuren viisitoistakerroksisen kaupparakennuksen. Osotteessa oleva numero oli mahtavan oviaukon marmorisessa pilarissa. Ovet rakennuksessa olivat tietenkin lukittuina, koska oli yön aika. Suuret näyteikkunat olivat kuitenkin häikäisevästi valaistut. Allisteltyään hetkisen, kysyi Jones epäilevästi:

«Olemmeko me nyt oikeassa paikassa?»

«Kyllä, jos vain osotteenne on oikea,» vastasi opas kohteliaasti.

«No, tällä osotteella on hän antanut meidän kirjoittaa....»

«Tämä on kai vävynne työpaikka....»

Jones raappi korvallistaan ja siveli kasvojaan mietteissään; sitten virkoi:

«Vävyni työskentelee samassa rakennuksessa kuin tyttäreni, ja tyttäreni on kirjoittanut osotteensa olevan hänen työpaikkaansa, mutta hänen osotteensa on Broadwaylle, numeroon....»

Jones näytti tyttärensä osotetta oppaalle, joka siihen vilkastuaan selitti hymyillen:

«Mr. farmari, tämän rakennuksen etupuoli on juuri Broadwaylla, ja sieltä löytyy samallaisesta marmoripilarista tyttärenne osotteessa oleva numero. He eivät kai työskentele samalla osastolla....»

Jones ymmärsi asian. Siveltyään hetkisen pitkää, laihaa leukaansa, suunsa hassunkurisesti ammollaan, kysyi hän neuvottomana:

«Mitä minun on nyt sitten tekeminen? Aijoin vävyni luo yöksi....»

Neekeri muljahutti silmiään tärkeän miettiväisesti; sitten esitti:

«Mr. farmari, antakaa minun opastaa itsenne johonkin hotelliin yöksi. Tulkaa sitten huomenna tapaamaan vävyänne hänen työpaikkansa.»

Jones ymmärsi hänen esityksensä olevan ainoan luonnollisen. Mutta häntä ei miellyttänyt ajatella hotellia. Siihen oli hänellä kaksikin syytä. Ensinnäkään hänen ennakkolaskelmiinsa retkensä rahallisista kuluista ei kuulunut hotellikuluja, koska hän oli varmasti uskonut voivansa viettää yönsä vävynsä luona; toiseksi, häntä pelottivat halvat hotellit, koska hän oli kuullut monellaisia rumia juttuja suurkaupunkien kolmannen ja neljännen luokan hotelleista. Tuokion happaman näköisenä mietittyään, myönsi hän oppaalleen:

«Jos tiedätte hotellin, joka on turvallinen, eikä kovin likainen, mutta ei kuitenkaan kovin kalliskaan....»

Neekeri muljautti taas miettiväisesti isoja, veristäviä silmiään, sitten huudahti hassunkurisesti, ainoastaan neekerille ominaisesti ilostuen ja lyöden hyväntahtoisen lohduttavasti opastettavaansa harteille:

«Minäkö en tietäisi! Minun virkapukuni sisällä täytyy tietää sellaiset asiat! Minä vien teidät Mills-Hotelliin! Se vastaa viisaita vaatimuksianne täydellisesti. Se ei ole tästä kaukanakaan.»

«Miten paljon siellä maksaa yösija? Ja onko se turvallinen?»

«Korkein hinta yösijasta, oikeen erikoisesta yhden hengen huoneesta, huomatkaa, on siellä ainoastaan neljäkymmentä senttiä.... Mitä turvallisuuteen tulee, niin ainoastaan hölmön varomaton voipi siellä kohdata kalleuksiensa tai muun menettämisen vaaraa. Siellä luonnollisesti, kuten muissakin suurissa hotelleissa, voi sijoittaa kalleutensa hotellin konttoriin, jolloin hotelli tulee vastuunalaiseksi niiden säilymisestä.»

He lähtivät sitä hotellia kohti. Kymmenen minuutin kuluttua olivat he jo sen edustalla. Se oli suuri, kaksitoistakerroksinen rakennus, jonne meni ja josta tuli köytenään miehiä, osottaen ensi silmäykselle sen vilkasliikkeisyyden. Naisia vain ei näyttänyt sen ovesta kulkevan. Neekeri selittikin Jonesille naisten olevan kiellettyjä vieraita siinä hotellissa. Myöskin selitti hän, ikääskuin ylpeillen hotellinsa puolesta, vaikka ei ollut koskaan siellä asunut, ja vaikka ei sinne edes huolittukaan asukkaiksi myöskään neekerejä, siinä olevan huoneita kahdelletuhannelle yövieraalle, ja että ne on melkein joka yö kaikki ylösotettu.

Jatk.

Uusia levottomuuksia Indiassa

Lontoo. — Tiedonannot Indiasta kertovat levottomuuksien ja agitationin Amritsarissa kasvavan, huolimatta 4,000 henkilön vangitsemisesta.

VAPAAEHTOINEN HUUTOKAUPPA

pidetään **marrask. 11 p. kello 2 jpp.** Saunamäellä, Copper Cliffin tien varrella Mrs Arthur Hillin talossa. Myytävänä kaikenlaista huonekalustoa sekä automobiili.

Mrs. Arthur Hill.
Long Lake Road
Sudbury.

T:RI H. KOLJONEN
Box 672, Sudbury, Ontario.
Phone 583. — Yöllä 1026.
Sairaalassa aina tilaa pitkämatkaisille.

Soo, Ont., Ilmoituksia

SÄÄSTÄTTE RAHAA
— ostamalla —
Nutsons Drug Storista,
Gorgore ja Albert katujen kulmassa, Soo, Ont.
Lääkärin reseptit täytetään erittäin huolellisesti.
Puhelin 115. — Soittakaahan meille.

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
A. ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY)

Taylor Bros.
Liikepuhelin 1784. — Asuntopuhelin 1195 M.
Sähkötarpeita, lamppuja kaiken kokoisia.
134 Gore St., Sault Ste Marie, Ont.

HINSPERGER HARNES COMPANY Ltd.
— valmistaa —
Algoma leimalla varustettuja valjaita, telttoja, ikkunavarjostimia, autokattoja, plänkettejä, auton konesuojuksia.
Sault Ste Marie — Ontario.

Kylmillä ilmoilla tarvitsette hyvän
KUUMAVESIPUSSIN
Hinnat $1.00, $1.50, $2.00, $2.50.
Jokainen taattu.
NUTSONS DRUG STORE
Gore & Albert St. — Soo, Ont.

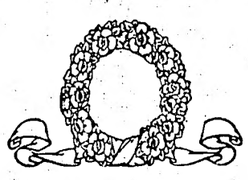

Saan täten sukulaisille ja tuttaville ilmottaa että vaimoni

IDA JUSTIINA MÄKI
(Entinen nimi Krans)

nukkui kuolon uneen Strange Townshipissa, Canadassa, 28 p. syyskuuta, 1922, 43 vuoden ikäisenä, jättäen jälkeensä paitsi minua, 8 lasta, 1 lapsen lapsen, äidin, 1 sisaren, 2 veljeä sekä lukuisan sukulais- ja tuttavapiirin Canadassa ja Yhdysvalloissa sekä Suomessa.

Kaipauksella

Einar Mäki ja lapset.

Näytelmä- ja soitonjohtajat, huomatkaa!

Vancouverin Suom. Työv. talon taloudenhoitajan paikka haettavana, vakinaisena tai sivutoimena. Taloudenhoitajan tehtäviin kuuluu: talon puhtaanapito, lämmitys ja ulosvuokraus. Toimessa saa vapaa asunnon (3 huonetta), valon ja lämmön.

Hakemukset on lähetettävä palkkavaatimuksineen ennen 2 p. joulukuuta. Hakijan on kuuluttava Työläispuolueeseen.

Pianonsoittajalla on etutila.

Hakemukset osoitettava:

THE FINN. SOCIETY
2605 Pender St. E. Vanconver, B.C.

HALUTAAN TIETÄÄ

Haluaisin tietää missä nykyään päiviänsä viettää toverini **Antti Iihola,** kotoisin Suomesta, Häyrynlahden pitäjästä. Tietojeni mukaan hän on ollut Canadassa 4 vuotta sitten. Ole hyvä ja heitä kirjeellä sillä serkkusikin Hilda Pietarinen on sinua kysynyt. Jos ei hän itse satu huomaamaan, niin jos joku hänen tuttavistaan ilmoittaisi hänelle. Osotteeni on: John Saramäki, Box 76, Nair Centre, Ont., Can.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

E. Hautalan Sauna
Avoinna joka tiistai, keskiviikko, perjantai ja lauantai.
Huron ja Albert St. kulmassa.
SOO, ONT.

AUTOAJURI
Puhelin 1157 J.
Kaikenlaista muuttoajoa tehdään.
CHARLIE HÄYRINEN
354 Albert St. W., Soo, Ont.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streettiä.
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

Nipigon
SAUNA
avoinna joka tiistai, perjantai ja lauantai.
N. Maja.

Uusi kauppa! Uudet tavarat! Uusi jä
On ehdottomasti edullisin teille, tehdä ostoksenne
INTERNATIONAL GROCERY STORESSA
Monipuolinen varasto kaikkia ruoka- ja sekatavarakaupa
le kuuluvia tarpeita, joita vaihdamme farmarien tuotteisiin
lähetykset toimitetaan erityisellä huolella, nopeasti ja täsmä
Kauppa, jossa kuluttajat enemmän hyötyvät!
INTERNATIONAL GROCERY STORE
292 Bay Street. Puhelin 305 Port Arthu

Henkivakuutus Sisäänmaksuhinnall
THE MUTUAL LIFE INSURANCE OF CANADA.
Pääkonttori: Waterloo, Ont.
Perustettu 1869
Yli $50,000,000 varata. — Yli $6,000,000 ylijääm
Varma turva. Huomattava vuotuinen dividentti.
K. G. Asiala, agentti. Sudbury, Ont.
Hans Hormavirta, age 141 Kohler St., Soo,
T. Brodie, Brown, alueagentti. Baikie-Gill Block, Sudbury, Ont.
C. W. Pearson, alueliikkeen Sault Ste Marie

THE STERLING BANK OF CANA
SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI
Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille
Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja n
tään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan S
ja muihin vieraisiin maihin.
Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.
T. A. GALE, jo

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 3 kertaa viikossa: Tiistaina, Perjantaina ja Laua
kello 1 j. pp. kello 12 yöllä.
Spruce Str. — Phone 1107 — Sudbury,
Lähellä Vapauden konttoria.

Phone 711 EAGLE CAFE P. O. Box
AINOA SUOM. HOTELLI SUDBURYSSA
Siistit huonet, parhaat ruuat ja kahvit. Auki joka aika
OLGA ERIKSON, omistaj

NATIONAL LUNCH
14 Durham Street SUDBURY
VIIHTYISÄ NYKYAJAN KANSAN RUOKALA. TARJOIL
TÄYSIN RAVITSEVIA ANNOKSIA.
HUONEITA MYÖS SAATAVANA. MIKE VALKE

Grand Opera House
on uuden johdon alaisena, näytetään parhaita kuvia ja musiikki on hyvä.
Me haluamme teidän kannatustanne.
Meidän hintamme ovat kaikille kuvanäytännöille seuraavat:
Parveke ..... 25c.
Alakerta ..... 40c.
Lapsilta ..... 15c.
Erikoinen päivänäytäntö lauantaisin 2.30. Lapsilta 11c.
Iltanäytännöt alkaa 7 ja 9.

OSTAKAA MEILTÄ
Gasoliinia ja automobiilin osia. Valmistakaa itse vaarin kaljaa, meiltä saatte aineet, suom. ohjeet mukana. Tupakkaa, virvoitusjuomia y. m. Käykää kaupassamme, 12 Elgin kadulla, Sudbury, Ont. Kirjeisiin vastataan heti.
THE DOMINION SUPPLY CO.
Box 718 Telefooni 645

K. Närväsen Sauna
avoinna joka arkipäivä.
218 Secord St., Port Arthur, Ont.

BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY, WILLAMETTE BOULEVARD SANITARIUM
Monipuolisin suomalainen luonnonparantola Amerikassa. Laitoksessa on nykyaikaiset sähkö y. m. hoitovälineet, aina värilasien läpi otettaviin aurinkokylpylaitteisiin asti, joiden yhteydessä käytämme chiropractikkaa, hierontaa ja ruokajärjestelmää. Kohtuulliset maksut.
Dr. Peter Kokko, Chiropractic Spec.
Dr. Anna Kokko, D. C. Ph. C.
467 Willamette Blvd., Portland, Ore.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.

A. FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla,

Paperipuun hakk
Meille on juuri s
nut suoraan Ruo
iso lähetys tode
Sandviki
sahoja.
Ne ovat tehty meidä
lähettämän mallin mukaa
1 3—8 tuumaa leveitä,
ohkasia, 4 jalkaa pitki
paat ovat niin sanottuja
mallisia. On myös joita
man kokoisia piikkiha
Hinta $10.0
nippu jossa on 6 sahaa.
hetettävä etukäteen, pi
määrää ei myydä.
On myös neli-sulkasia
kin fiiloja, erittäin teht
ten sahain fiilausta varte
ta **$3.75 tusina.**
Tilaukset ja maksuos
on lähetettävä osoitteell
HAWK LAKE LUMBE
— Ltd. —
Monteith,

--THE--
Star Sto
ILMOTUS
Muistakaa että meidän
pamme antaa teille aina
palveluksen, parhaat tav
halvimmilla hinnoilla, se
rimmasta välikoimasta k
sikään toinen kauppa ko
eella.
P. A. Con

Menahga Health
joka tunnetaan yleensä
JURVAN LUONNONPARA
ottaa vastaan sairaita ale
maksuilla. Paras suo
Luonnonparantola Amerikas
Osoite:
MENAHGA HEALTH
Menahga, Mi

F. A. RICAR
Tukku- ja Vähittäiskau
RAUTATAVARAKAUP
Elm St., Sudbur